

HAPPY NEW YEAR

Veselo novo leto!

JANUARY, 1938

48 132

AVE MARIA

published monthly by

**The Slovene
Franciscan Fathers.**

Lemont, Illinois

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross

Subscription Price:
\$2:50 per annum

Naročnina:
\$2.50 lento.
Izven U. S. A. \$3:00

Management-Upravištvo
P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Editor - Urednik
P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Entered as second-class matter
August 20, 1925, at the post
office at Lemont, Illinois, under
the act of March 3, 1879.
Acceptance of mailing at the
special rate of postage provid-
ed for in Section 1103, Act
of October 3, 1917, author-
ized on August 29, 1925

Naročite se na

“AVE MARIA”

ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim
izseljencem v Ameriki in porok

zvestove katoliški Cerkvi.

Več svetih maš

se daruje za naročnike našega lista. Najbolj stalna

je pa sv. maša, ki se daruje vsako prvo nedeljo

v mesecu v naši samostanski cerkvi pri

Mariji Pomagaj v Lemontu.

Vsak naročnik

NAŠEGA LISTA JE PODPORNİK VELIKE MISLI
MISIJONSTVA JEZUSOVEGA. ZAKAJ? DOLAR-
JI, KI SI JIH NAMENIL ZA NAROČNINO NAŠE-
GA LISTA, NISO VRŽENI V KOT. KAMENČKI
SO ZA ZGRADBO KRISTUSOVEGA DUHOVNİ-
ŠTVA. ZATO JE BILA AVE MARIJA USTA-
NOVLJENA, DA BI V GMOTNEM OZIRU PODPI-
RALA DIJAKE, KANDIDATE ZA DUHOVNISKI
STAN. TVOJA NAROČNINA JE SEME, KI NAJ
NEKOČ OBRODI SAD V VINOGRADU GOSPO-
DOVEM. KOLIKO JE DIJAKOV, KI BI RADI
STUDIRALI, PA NIMAJO SREDSTEV. SAMO-
STAN V LEMONTU JE TUDI ŠOLA IN VZGOJE-
VALIŠČE IDEJALNIM FANTOM, KI SO SI ZAŽE-
LELI SLUŽBE ALTARJA. SEDAJ RAZUMES.
NAŠ LIST UTIRA POT TEM ŠTUDENTOM

AVE MARIA

Januarska številka 1938—

—Letnik XXX.

Skozi leto s Cerkvijo

Fra. Martin OFM.

MESEC januar, s katerim se začne novo leto, je posvečen presv. Imenu Jezusovemu. Praznik presv. Imena se praznuje na nedeljo med novim letom in svetimi Tremi Kralji.

Pobožnost do presv. Imena je imela svoj začetek med franciškani. V petnajstem stoletju sta sv. Bernardin Sienski in sv. Janez Kapistran širila to pobožnost med verniki. Veliko je bilo nasprotovanja od raznih strani, toda končno si je Cerkev sama to pobožnost osvojila in jo odobrila. Tu je zopet en dokaz, kako mora vsaka dobra stvar iti skozi velike težave, preden svet spozna njeno pravo vrednost.

Prej omenjena svetnika sta tudi vpeljala katoličanom dobro znani monogram "IHS". Te črke so grške. Pomenijo ime JEZUS. Dandanes je pobožnost do Imena Jezusovega vernikom zelo priljubljena. In zakaj ne? Saj je vsem dobro znano, da ni zveličanja razen v tem Imenu.

So pa še drugi imenitni prazniki v tem mesecu. Praznik Obrezovanja Gospodovega je že zelo star. Posebno so ga pa povzdignili v šestem stoletju. Postal je slovesen praznik zlasti s tem namenom, da bi kristjani Bogu dajali zadoščenje za mnogovrstne grehe in neumnosti, ki so jih pogani počenjali na dan novega leta. Vsi vemo, da se tudi v naših časih na ta dan naredi mnogo greha, morebiti še več ko v časih starih poganov. Ne pozabimo torej, da je ta dan zapovedan praznik in tudi nas Cerkev pozivlje k zadostovanju.

Dne 6. januarja se obhaja praznik svetih Treh Kraljev. To je spomin veselega dogodka, ko so Trije Modri prišli iz daljne Jutrove dežele molit novorojenega Odrešenika. Njihova imena nam niso znana, vendar se je nekako ukoreninilo mnenje, da so jim bila imena Gašper, Melhijor in Boltežar. Ti možje so bili pogani, toda prikazanje čudežne zvezde jim je vzbudilo hrepenenje, da bi mogli počastiti novorojenega Odrešenika. Očividno jih je Bog poklical k jaslicam v znamenje, da Gospod ni prišel na svet samo za Jude, ampak za vse ljudi.

Omeniti moramo še praznik svete Družine. Obhaja se na nedeljo po osmini sv. Treh Kraljev. Ta praznik je še primeroma nov. Šele leta 1929 je postal veljaven za vso Cerkev. Sveta Družina je bila najbolj popolna in najbolj zgledna družina od vseh, kar jih je bilo in jih še bo. Zato nam jo Cerkev postavlja za zgled in posnemanje. Jezus, Marija, Jožef, blagoslavlajte nas zdaj in ob smrtni uri!

V trideseto leto

Urednik.

ZLETOŠNJIM letom pričanja naš list svoj trideseti letnik. Ne moremo brez vsake besede mimo te okolnosti.

Ko sem nekoč pregledoval v knjižnici stare letnike našega lista, sem posebno opazil, da je Ave Maria skoraj vsako peto leto svojega življenja bolj ali manj glasno razglasila za svoje jubilejno leto. Morebiti se je zdelo, da so njeni jubileji preveč nagosto prihajali . . .

Morebiti, pravim. Toda prav lahko je najti za to vzrok in tudi opravičenje. Ustanovitelj in dolgoleten urednik, P. Kazimir, si je pač mislil, da mora hiteti z majhnimi jubileji, zakaž "velikih" jubilejev za svoj list skoraj ni pričakoval. Zavedel se je, v kakšnih razmerah se je list začel in v kakšnih težavah bo romal po Ameriki. Kako lahko bi se bilo zgodilo, da bi list naletel na nepremagljive težave in moral prenehati. Pa če bi že moral iti zgodaj v hladni grob, naj bi vsaj nekaj "majhnih" jubilejev nesel se seboj.

In vendar se je zgodilo, da je Ave Maria doživela in preživela tudi svojo srebrno obletnico, kar je gotovo eden "velikih" jubilejev. Zdaj je pa pred njo njena tridesetletnica. Kam naj jo denemo, kaj naj naredimo ob tej slovesni priliki?

Nič posebnega ne bomo naredili. Po

vseh teh skušnjah iz preteklosti imamo v srcu precej veliko vero, da bo dočakala še vsaj svojo 40 letnico in takrat prejela "medaljo" za svoje zvesto štiridesetletno službovanje, obenem pa napravila primerno slovesnost. Bog daj, da bi se to res zgodilo!

Zdaj pa naprej za cilji in na vztrajno ter upanja polno delo! Naš list bo skušal ostati, kar je ves čas bil: učil bo, opominjal, zagovarjal in branil vse dobro, obsojal vse napačno, zraven vsega tega bo tudi svoj delež zabave dajal. Posebno bo gledal na to, da bodo njegove strani odprte naročnikom samim za sodelovanje in dopisovanje.

To se nam zdi v danih razmerah naravnost nujno. Ni glavna stvar, da prinaša učene in globokoumne članke in razprave, glavno je, da ostane do zadnjega dober in razumljiv spremljevalec tistim, za katere je bil ustanovljen. Zelo so se začele redčiti vrste tistih, ki so bili leta in leta prijatelji Ave Marije. To je eno. In razmere so take, da pred mnoge druge, ki so ji še ostali, stopa skušnjava, ki pravi: odpovej ta list, pusti ga! Obrni tisti denar za kaj drugega!

Da se ljudje takim skušnjavam ne bi vdajali, je treba listu dati tako vsebino, da bo kar mogoče zrasel z našimi ljudmi. Nihče ni na kakem listu bolj interesiran ko tisti, ki vanj pišejo. Tak list se jim ne zdi samo njihov, ampak naravnost košček njihove lastne osebnosti.

Zdi se nam, da je v tej reči Ave Maria imela poseben uspeh. Zelo se je znala v tridesetih letih vrasti v svoje naročnike in bralce. Od nekdanj je imela veliko sotrud-

nikov med preprostimi delavskimi ljudmi, nikoli pa menda ne toliko ko prav zadnje čase. To je dokaz, kako globoke korenine je pogнала med ljudstvom. Prav zato si še vedno pridobiva novih prijateljev in je upati, da jih bo še. Takole se zdi: Čimbolj govorijo ljudje o staranju in umiranju, toliko bolj čutijo potrebo, da list Ave Maria ostane med njimi do skrajnih mej. Odtod to veliko zanimanje zanj.

Za svojo tridesetletnico ne potrebuje Ave Maria nič drugega, kaj ta zavest in to spoznanje ji je dovolj veliko plačilo, dovolj velika proslava. Naj bodo na tem mestu izrečene iskrene čestitke ne listu samemu, temveč vsem onim stotinam sotrudnikov pri pisanju in pri razširjanju lista, ki so kljub vsem težavam vzdržali list na današnji višini in mu dali možnost, da letos nastopa svoj trideseti letnik. Z božjo pomočjo naprej — do štiridesetletnice!

VEČNI POKOJ!

Nenadoma je umrl v St. Paul, Minnesota, naš naročnik in prijatelj

REV. FRANCIS S. RANT.

Bil je župnik pri župniji sv. Neže. Naj mu bo Bog obilen plačnik za vsa dobra dela v dolgoletni duhovniški službi.

Molimo za pokoj njegove duše!
R. I. P.

Kruh močnih

Angela Mlakar, Hibbing, Minn.

ZELO se mi je dopadel spis v zadnji številki pod naslovom: Ali niste žejne? Z veseljem sem brala, da je prišel izpod peresa slovenske žene, ki zna tako lepo napisati.

Jaz bi k tistemu spisu še nekaj napisala in sicer pod naslovom: Kruh močnih.

Prav res, koliko je naših slovenskih mater in žen, ki tarnajo in tožijo, koliko imajo križev in skrbi s svojo družino. Z otroci je velik križ. Dokler so majhni in pridni, je vse dobro. Radi ubogajo. Ko pa odrastejo, je pa težava ž njimi. Nekateri se spridijo v slabi družini, drugi nočejo več ubogati. Taki vse sami bolje znajo ko starši. Službo božjo in svete zakramente začno opuščati, s tem pa stopajo na zelo nevarna pota.

Koliko bridkih ur napravijo taki otroci staršem, zlasti materi. Toda matere moramo vedeti eno stvar. Ako lepa beseda nič ne zaleže, z zmerjanem in kletvijo se prav gotovo jako malo doseže. Rajši še ravno nasprotno. Tukaj je treba pomoči od zgoraj. Molitve, goreče in stanovitne, posebno pa pogostnega pristopanja k obhajilni mizi. Ako le mogoče, celo vsak dan. Ni pa zadosti parkrat na leto ali malo pogosteje. Če že res ni mogoče vsak dan, pa ni nemogoče vsaj vsako nedeljo.

Žene, nikar se ne držite proč z izgovorom: Jaz nisem vredna, jaz se ne morem premagovati. Sem žena in mati, imam s svojo družino toliko sitnosti, da je nemogoče imeti dosti potrpežljivosti in premagovanja.

Je že res, da je premagovanje težka reč. Ampak ne moremo si misliti boljše in lepše priprave na sveto obhajilo ko ravno

premagovanje samega sebe. Naše vsakdanje življenje nam prinese vedno dosti priložnosti za premagovanje, zato bi morale vse take priložnosti dobro porabiti.

O, le poskusite, drage prijateljice! Same sebi se boste čudile, kako se boste dobro počutile in vaše molitve bodo gotovo uslišane. Morebiti res ne precej, ob svojem času pa gotovo. Saj nam je Bog sam obljubil, da kdor išče, tudi najde, kdor trka, se mu odpre. Bodi stanovitven do konca in dal ti bom krono življenja.

Tako, drage žene, matere in dekleta! Priučite se pogostnega in vsakdanjega svetega obhajila! Nikoli ga ne opustite, ko ste pri sveti maši. Priložnosti ne manjka, treba je le dobre volje. Prav posebno bi pa rada opozorila na prve petke v mesecu, ki naj bi nikoli ne šli mimo nas brez svetega obhajila. Teh obhajil se drži Jezusova obljuba srečne smrti. Od srečne smrti je pa odvisna srečna večnost.

S pogostnim svetim obhajilom dajate svojim družinam najlepši zgled in to je tudi veliko vredno.

Studeneč žive vode

Marija Novlan, Colorado Springs.

ZADNJI številki sem čitala lep dopis pod imenom: Ena izmed vas. Zelo se mi je dopadel. Bog daj, da bi si vsaj ena izmed desetih vzela k srcu tiste lepe nauke.

Jaz sem tudi teh misli, da bi bilo lepše življenje med nami materami, če bi ravnale tako kot nas opominja ona dobra žena. Saj ravno žena in mati prav posebno potrebuje pogostnega svetega obhajila, če hoče, da bo ostal blagoslov božji pri hiši.

Drage žene in matere, poskusite najprej mesečno, potem tedensko, nazadnje pa kar vsak dan. Seveda moram pristaviti, da je to za tiste, ki jim je mogoče. Ako boste tako naredile, boste videli čudeže na sabo.

Če imamo čas, da stopimo k sosedi na razgovor takoj zjutraj, ko možje odidejo na delo, zakaj ne bi rajši tistega časa porabile za to, da bi stopile v cerkev k sveti maši in zraven še k svetemu obhajilu? Na poti iz cerkve se pa lahko ustaviš pri sosedi, ako ti še vedno čas dopušča. Tvoj razgovor z njo bo potem drugačen.

O, kako srečno se boš počutila, ako se boš zavedala, da vedno nosiš v srcu Zveličarja! Ne bo prostora potem v srcu za sovražstvo med domačimi in sosedi. Ne bo prostora za nejevoljo in zavidljivost. Če te bo kdo razžalil, mu boš lahko odpustila. Pokazala mu boš z odpuščanjem, da imaš ti boljše srce kot on in tako boš počasi tudi njegovo srce zboljšala.

Seveda se tudi tebi lahko pripeti, da koga razžališ, zakaj slabemu smo vsi podvrženi. Misel na pogostno sveto obhajilo ti bo dala moč, da boš spregovorila dobro besedo in prosila razžaljenega, naj ti ne zameri. Tako bo med nami rasla ljubezen in dober sporazum.

Dvanajestletni Jezus v templju.

Mogoče bo katera rekla: Jaz tega ne morem storiti. Tako sem bila užaljena, da se ne da povedati, pa seveda tudi pozabiti ne . . .

Jaz ti verjamem, da je bilo res hudo in je še. Saj vem, kako se nekateri ljudje radi spozabijo. Ampak vseeno ti moram povedati, da se jeza ne sme nikoli držati kar naprej in naprej. Enkrat boš vendar morala odpustiti, ali ni bolje, da odpustiš prej ko mogoče?

In če ti je tako težko, ravno zato toliko bolj pogosto stopi k studencu čudežne vode, ki je milost božja, ki neprestano teče v svetem obhajilu za vse ljudi, posebno za nas grešnike. Tam, drage žene, zajemajmo in pijmo, če hočemo, da bomo postale boljše.

In če bomo tako delale, bomo videle čudeže nad seboj. Če nič drugega ne, čudeži dobrih zgledov se bodo vršili okoli nas.

Poznam mater, ki je rekla svoji desetletni deklici: Sedaj bo pa čas, da začneš v cerkev hoditi. Deklica je pa odgovorila: Mama, saj tudi ti ne greš, zakaj pa samo mene siliš?

Ali ne pove ta odgovor več ko debela knjiga?

Zato pa, matere in žene, naj se nam vendar odpro oči, da spoznamo, kaj je prav in kako bomo zagotovile sebi in svojim otrokom prav krščansko življenje. Morebiti eni ali drugi doslej sploh ni bilo mogoče, da bi izpolnjevala te nasvete, in še sedaj morda ni mogoče. Toda vzemimo si vsaj zares k srcu te dobre besede in si jih zapomnimo za takrat, ko se bodo tudi nam razmere spremenile, da začnemo s tem. Saj prepozno res ni nikoli, pa četudi se že nagiba k večeru tvoje življenje — še vedno je čas.

Ne smete misliti, da si kaj domišljujem sama o sebi, da sem šla te reči pisat. O ne, dobro vem, da sem sama slaba in vse prej ko kaka svetnica. Toda ko je res ona žena ta-

ko iskreno lepo napisala, bi se mi prav škoda zdelo, če bi bilo vse kar brž spet pozabljeno. Torej sem mislila, da bi bilo dobro spet v tej številki poklicati v spomin njen dopis, samo zato sem to napisala. Saj smo lahko vse trdno prepričane, da nam žena le dobro hoče.

Zdaj vas pa vse prav pristrčno pozdravljam.

SREČNO NOVO LETO 1938

vsem naročnikom, bralcem, dobrotnikom in prijateljem! To kratko voščilo nam prihaja globoko iz srca in naše iskrene molitve ga spremljajo. Usliši jih Bog!

Oo. frančiškani v Lemontu.

Iz umetnikovega življenja

P. Hugo.

SLAVNI slikar Leonardo da Vinci morda ni vsakemu znan. A njegovo umetniško delo, s katerim se je najbolj proslavil, domala vsak pozna. To je Zadnja večerja, ki jo je naslikal v obednici dominikanskega samostana v Milanu. Da Vincijeva "Zadnja večerja" je postala lik za predstavljanja Gospodove zadnje večerje. Njen posnetek dobite vsepovsod, po cerkvah, na pročelni strani oltarnih postavkov, po katoliških hišah, na podobicah itd.

To je slika, na kateri je vsaka oseba zase, od Jezusa do Judeža, umetnina. Saj je umetnik baje rabil za njeno izvršitev celih deset let. Ko jo je v duhu spočel, je začel iskati likov za posamezne osebe. Koliko potov, koliko opazovanja ga je stalo, preden je naletel na približno takega, kot ga je nosil v duši. In ko ga je našel, je dotičnega povabil v svojo delavnico, da ga ovekoveči na platnu. Vsakega je za to bogato nagradil.

Posebno pozornost je obrnil dvema glavnima osebama po njegovi zamisli: Kristusu in Judežu. Dva svečana trenutka zadnje večerje je namreč hotel posebno izrazito predstaviti: Gospoda, ko dvigne svoje oči proti nebu in, blagoslovi ter posveti kruh in vino. In pa Judeža ob besedah: "Eden izmed vas me bo izdal!" Za ti dve osebi je najdelj iskal primernih likov.

Najprej je šel na prežo za likom Kristusa. V nešteto obrazov je započil svoj kritični pogled, da so se mu globlje vtisnili v dušo. Toda zlepa ni nobeden kolikortoliko odgovarjal onemu, ki si ga je bil v duhu naslikal. Končno je le naletel na mladeniča, katerega obličje se mu je zdelo odraz v

duhu zasnovanega. Vesel je stopil k njemu in mu dejal: "Jaz sem Leonardo da Vinci! Že dolgo sem iskal lika za neko sliko. V tebi sem ga našel. Prosim te pojdi z menoj, da te porabim za model. Kar boš zahteval, ti bom dal!" Mladenič se je čutil počaščene-ga, ker ga je tak slaven umetnik povabil za model. Še bolj pa je bil ponosen, ko je med kopiranjem opazil, da je lik za Kristusa. Ko je umetnik posnetek dovršil in bil vidno zadovoljen ž njim, se je mladeniču lepo zahvalil in ga z bogato nagrado odslovil.

Leonardo je šel potem na lov za like apostolov. Cela leta jih je iskal. Vse je imel končno že skupaj, le za Judeža še ni našel nič takega, kar je želel. Po vseh beznicah in luknjah, kjer se zbirajo razni temni elementi, je stikal za njim. Po daljšem času je vendar nekoga srečal, ki se mu je zdel kot nalašč za model Judeža. Prijazno se mu predstavi: "Jaz sem Leonardo da Vinci! Za neko sliko potrebujem modela. Ali bi mi hoteli sedeti? Vam bom pošteno plačal." Mož ni bil videti nič kaj zadovoljen s ponudbo. To se pravi, za model biti mu ni dišalo. Pač pa nagrada. Radi te se udingjal.

Preden ga je umetnik začel kopirati, mu je dal v roko mošnjo. Možu je bilo takoj jasno, da sedi za model Judeža. Dasi je svojo čast že zdavnaj pokopal, ga je spreletel tak čut sramu, da bi bil zbežal iz ateljeja, če bi ga nagrada ne bila obdržala na stolu. Radi nje je potrpežljivo sedel, dokler ni umetnik zadovoljen odložil čopiča in mu izplačal lepe nagrade.

Preden se je možak poslovil, mu je Leonardo dejal: "Sicer je to vaša zadeva, ki me ne briga, vendar bi rad vedel, kako ste prišli do tega izrazitega Judovega obraza in izraza. Kajti vse kaže, da to ni Stvarnikovo, ampak vaše lastno delo." Mož ga solznih oči pogleda in pravi:

"Gospod, me li ne poznate?"

“Trenutno se vsaj ne spominjam, da bi se bila že kdaj srečala.”

“Pač! Se li ne spominjate, kako ste pred leti iskali model za Kristusa?”

“O, prav dobro se spominjam! Tistega krasnega mladeniča imam še zdaj pred očmi. In ne samo pred očmi, tudi na platnu.”

“Tisti nekdanji krasen mladenič, ki vam je sedel za lik Kristusa, sem jaz, ki sem moral zdaj sedeti za model Judeža.”

Molče sta se oba spogledala in ločila.

NAZNANILO NAROČNIKOM V CLEVELANDU

Kmalu po novem letu se bo odpravil med Vas Vam vsem dobro znani “večni popotnik” brat Antonin Šega OFM. Zakaj in čemu bo prišel, Vam ni treba praviti. Ropotal bo letos tudi po vratih slovenskih domov pod zvonom sv. Vida. Letos namreč nima nobenega namestnika za to slavno faro. V odgovor pa vsi naročniki malo poropotajte s ponovljeno naročnino na naš list, pa tudi novih mu skušajte kaj dobiti, da bo poleg ropotanja tudi kaj — grmelo!

Upravnik.

Iz popotne torbe

Potovalni zastopnik.

NOVO leto prihaja in tisti dan se bliža, ko bo spet treba prijeti za potno palico in mahnuti z njo v široki svet. Zato mi prihaja na misel marsikaj, kar sem doživel prejšnja leta na potovanju, zraven pa skušam uginiti, kako se mi bo godilo v letu 1938.

Tako sem nekoč potrkal na vrata slovenske hiše in malo počakal. Majhna deklica mi pride odpirat, pa nobene besede ne spravim iz nje. Takoj spet odide in mi pride čez nekaj časa povedat:

“Mama je rekla, da je ni doma.”

Ko sem po tem poročilu le še malo počakal, je končno prišla tudi mama in se opravičevala, da mislila, da je bil kak človek, na primer Anglež.

Drugič sem prišel v spremstvu dobrega katoliškega moža v drugo hišo. Gospodar je vprašal, kaj želim. Naročnino pobiram za Ave Marijo, sem dejal. Da bi ga vi videli, kako je vzrojil in se začel kregati, da ni nikoli nihče pri njih tega lista naročil, da ga jim po sili že pet let pošiljamo in tako dalje. Le počemu hodi list v hišo, ko ga živa duša ne bere.

“Morebiti ga pa vaša žena kaj pogleda,” sem narahlo ugovarjal.

“Prav nikoli ne!”

“No, če je pa tako, potem pa res ni vredno, da jo pošiljamo. Zato ostanemo lahko vseeno prijatelji!”

Mož seže v žep, privleče tolar in pravi:

“Tu imate, vsaj za poštnino vam bom dal.”

Zahvalil sem se in dostavil:

“Zanaprej bom pa torej list ustavil.”

Takrat je pa mož spet poskočil in zelo prepričevalno govoril:

“Kaj, ustavili mi boste list? Tega pa ja ne boste naredili. Komaj jo čakam, da pride vsak mesec.”

Zdaj sem seveda debelo gledal, saj sem imel pred seboj kaj čudno uganko.

V nekem mestu pridem v slovensko hišo in vprašam ženo, če bi se ne hotela naročiti na Ave Marijo. Ker se je pa ravno odpravljala v tr-

govino, me je lepo prosila, naj pridem 15 minut pozneje. In je še rekla:

“Velikokrat sem že mislila, da bi se naročila na ta list, prišli ste mi kakor nalašč. Edino, kar vas prosim, je to, da pridite malo pozneje.”

Res sem prišel nekoliko pozneje nazaj. Zvonim, trkam, ropočem — nič! In vendar sem videl ženo skozi okno, preden so otroci potegnili senčnike doli. Odšel sem in sem se čudil, kako je žena prav za prav mislila.

Nekje na severu je bilo pa tako. Žena mi odpre in prijazno sprejme.

“O, vi ste. Bom precej ponovila za eno leto. Malo počakajte, da stopim po denar.”

Sedem in začnem pisati potrdilo. Iz druge sobe mi udari na uho pogovor med gospodarjem in njegovim obiskovalcem. Ta je moral biti poseben značaj.

“Ali veš, kdo je ta človek?”

“Zastopnik za list Ave Maria.”

“Ali poznaš razliko med troti in čebelami?”

Nič odgovora.

“Razlika je ta, da čebele same delajo, troti pa živijo od njihovih žuljev. Enako vsi menihi in redovniki lenarijo in živijo od ljudskih žuljev.”

Tako sem torej tudi jaz nehote zvedel, kakšna je razlika med troti in čebelami. —

Zopet drugje je bilo, da sem ženo nagovarjal za naročbo. Odgovor je bil:

“Oh, koliko let že hrepenim po tem listu. Toda moj mož je vse drugačnega mnenja in se mu ne upam niti omeniti. Tudi ne smem brez njega prav ničesar narediti.”

“Kdaj bo pa mož doma?”

“Ob petih popoldne.”

“Bom pa takrat prišel in pri njem poskusil svojo srečo. Če boste dobro pomagala, ga morebiti pregovoriva.”

Res se vrnem ob petih in si pripravim dobro zalogo zgovornih besed. Z možem se takoj dosti prijazno pogledava in drug drugemu predstaviva. Povem mu, da sem bil že popoldne tu, pa se žena ni upala brez njega naročiti. Mož me samo vpraša, koliko stane list, in reče ženi:

“No, se pa kar naroči za leto dni.”

Takrat so se pa njej odprle zatvornice, da se je vlila pravcata ploha.

“Vižga, dedca, kako malo ti je za denar! Seveda, ti bi ga kar razmetal, tega pa ne veš, kako težko shajamo pri gospodinjstvu. Seveda, tebi ni treba skrbeti za drugo ko za tisto ‘pejdo’,

ki mi jo prineseš. Drugo mora biti vse moja skrb. Ti si res pravi razpravljevec.”

“Ej, ej,” pravi mož, “za ta bore dva tolarja pa res še ne bomo šli beračit. No, pa za enkrat plačaj le za pol leta, da ne boš preveč vpila.”

“Kar za pol leta! Za mili čas, kaj pa misliš? Kje naj vzamem toliko denarja? Prav nič se ne bomo naročili, tudi za en mesec ne!”

Tako in podobno je šel pogovor naprej, če bi ne bilo morda boljše zapisati kreg. Jaz sem seveda kmalu odšel in pustil ženo pri miru, sam pri sebi sem pa imel seveda kaj premišljevat in tuhtati, zakaj so nekateri ljudje tako čudni.

Najbolj me je pa spravila v smeh tista žena, ki me je takole sprejela:

“Oh, saj sem bila že več let naročena na ta list, pa se mi ni kar nič dopadel. Saj ni imela drugega ko menihe in sestre.”

“To pa spet ni res,” sem ugovarjal. “Saj imam s seboj več zadnjih števil in si jih lahko takoj ogledate. Boste sami videli, da se motite.”

“Kaj, da ni nič več takih slik notri? No, če jih pa res ni, potem pa sploh ni vredno, da bi se človek nanjo naročil.”

No, zdaj pa vedi, pri čem si.

To sem napisal v zabavo. Morebiti bom v novem letu spet naletel na kaj podobnega. Pa bom najbrž zase obdržal.

In neizsledna njegova pota

P. Hugo.

KO se je sv. Pavel poglobil v skrivnosti božje previdnosti, je od Duha navdihnjen zapisal: "O, globočina bogastva in modrosti in vednosti božje! Kako nedoumljive so njegove sodbe in neizsledna njegova pota. Zakaj, kdo je spoznal misel Gospodovo? In kdo je bil njegov svetovalec?" . . . Posebno skrivnostna in nedoumna so njegova pota, po katerih vodi duše in zase snubi.

Zanimivo in poučno je poslušati ali prebrati povesti duš, kako jih je Bog zase zasnubil. Iz njih se jasno vidi, da božji duh veje, kjer hoče, kadar hoče in kakor hoče. Je pač njih stvarnik. Z vsemi njihovimi težnjami in nagnjenji jih pozna v najgloblje globine. Natanko ve, kdaj in kako je treba potrkati, da se mu sigurno odzovejo. Ker je vsaka drugačna, je tudi način njegovega snubenja pri vsaki drugačen. Vsaj nekaj naj jih posamič navedem.

Leta 1870 je ameriška šolska ladja "Merkur" vozila mimo Long Islanda. Na njenem krovu je bil tudi neki novoporočni par. Ko nihče več ni mislil na kako nevarnost, je odgovorni častnik dobil poziv, naj nemudoma spusti rešilni čoln. Misleč, da je kdo po nesreči ali nerodnosti v vodo padel, je bil takoj na vrhnem krovu pri čolnu. Tam šele zve, da ne gre za rešitev kakega ogroženega življenja, ampak le za otetje neke bore knjižice.

Kdo bi se bil sicer brigal za rešitev te knjižice iz valov, če ne bi bila ravno nevesti v vodo padla. In ker je bila nevesta kraljica ladje, kateri je vse dvorilo, ji je kapitan napravil še ta kompliment, da je ukazal spustiti rešilni čoln in rešiti ta "zaklad" iz valov. Pozvani častnik je s svojim moštvom dano povelje seveda točno izvršil. Se razume, da se je nevesta radi te pozornosti silno počaščeno čutila. Za knjižico ji ja ni bilo dosti mar. Saj jo je pri izkrcanju na ladji "pozabila".

Ko je prišla knjiga v roke dotičnemu častniku, ki jo je bil rešil iz vode, se mu je kar za malo zdelo, da je nevesta ni s seboj vzela. Misleč, da je kaka zaljubljena povest, jo odpre. A ko vidi, da je verske vsebine, se mu nos pobeši.

Zapre jo in odloži. Toda med tistim malim, kar je prebral, ga je neka misel tako presunila, da je knjižico znova v roke vzel in jo bral, bral, dokler ni celo prebral. Da, naravnost požrl jo je, kot pravimo. Takoj nato se je v New Yorku zglasil pri katoliškem duhovniku za pouk v katoliški veri. Ta prav za prav smešni dogodek je Bog porabil, da je ujel eno zgubljeno dušo.

Neki puritanski minister se je držal lepe stare navade, da je svoji družini vsak večer bral odlomek sv. pisma in naprej molil večerno molitev. Njegov petletni sinček se je med tem na tleh igral. Nekega večera je pastor bral ono mesto pri sv. Mateju: "Ti si Peter — Skala in na to skalo bom sezidal svojo cerkev." Ob teh besedah postane petletni sinček na tleh pozoren in kar na celem pristavi: "To je papež!" Vse so te otrokove besede osupnile. A njim ni bila dana milost poznanja resnice. Pač pa je v fantkovo srce takrat Bog zagrebel gorčično zrno prave vere. Pozneje je postal katoliški duhovnik.

Janez Parenti je živel ob času sv. Frančiška. Prvotno je bil po poklicu advokat. Nekoč je šel mimo kmečke hiše, kjer je pastir ravno svinje v hlev spravljaj. Pa kar niso hotele noter. On se razjezi in zarobanti: "Ti preklete svinje, če ne drugače, čez glavo pojdete noter, kot bogopozabni advokati v pekel!" Ko mimoidoči advokat Janez Parenti to sliši, ga silno pretrese. "Kot advokati v pekel," mu ne prestando doni po ušesih in odmeva v srcu. Pustil je nevarno advokaturu in postal frančiškan. Pozneje je bil vrhovni predstojnik reda. Umrl je v duhu svetosti l. 1250. Pastirjeva originalna kletev je dala povod k njegovemu spreobrnjenju.

V North Carolina je v času apostolskega vikarja, poznejšega kardinala Gibbonsa, živel zdravnik Dr. Monk. Če je imel kako vero, poročilo ne pove. Katoličan ni bil. Sploh so bili tam okoli tiste čase katoličani, še bolj pa katoliški duhovniki, izredna prikazen. Ta doktor je naročil neko zdravniško knjigo. Poslali so mu jo zavito v "New York Herald". Prav v tisti številki je bil priobčen govor njujorškega nadškofa. Preden je doktor ta ovoj vrgel v koš, je iz radovednosti prebral odlomek dotičnega nadškofovega govora. Njegova vsebina se mu je zdela predragocena za v koš. Bral je in zopet bral oni odlomek. Tisti ovoj s svojo

dragoceno versko vsebino je bil povod, da je doktor prestopil v katoliško cerkev in potegnil s seboj celo naselbino 300 duš.

Svoj čas slavna ameriška gledališka igralca Miss Irena West je bila docela posvetna dama. Vera ji je bila deveta briga. Vendar se je nekoč dala od neke svoje katoliške prijateljice pregovoriti, da je šla v Lakewood, N. J. k sv. maši. To bo zame malo spremembe, si je mislila. V resnici pa je bila velika sprememba. Versko ozračje jo je v cerkvi popolnoma omamilo. Skušala se je sicer iznebiti mogočnih vtisov, a ni šlo. Božja milost jo je zasnela in je ni izpustila, dokler ji ni podlegla. Zapustila je gledališče in poslej zelo bogoljubno živela.

Horace E. Horton, znan trgovec v South Jacksonville, Fla., je prišel po trgovskih opravkih v New York. Kaj ga je vse drugo brigalo kot njegov biznes! Nekega večera, ko se je vrnil v svoj hotel, mu iz zvonika sv. Janeza Krst. vabeče zadoni na uho Angelovo pozdravljenje. Neka tajna sila ga je vlekla, da mora poiskati to cerkev. Upiral se je in norčeval iz tega zagonetnega občutja. Končno je le šel. Ravno konec večernic je prišel, za blagoslov z Najsvetejšim. Nehote je zdrknil na kolena, počastil svojega Boga. Potem je pa odšel v župnišče iskat kašipota k pravi veri in cerkvi.

S. Klementina, uršulinka, umrla 25. maja 1916, je bila rojena protestantinja. Nekoč je s stricem in teto obiskala Kolin ob Renu. Ko so se vračali, je ona po čudnem naključju vlak zamudila. Na kolodvoru je že bila. A se je v neko stvar tako zamislila, da ni nič vedela, kdaj je vlak prišel ter s stricem in teto odpeljal. Ko se je zbudila iz svoje zamaknjenosti, ga ni bilo več. Brzjavila je, da pride drugi dan. Nato je šla še enkrat po mestu na ogled

Mrak je začel objemati mesto. Pa tudi njeno srce. Kje naj prebije noč? V kako gostilno ali hotel se je bala iti. Za kak tak zavod kot tujka ni vedela. Na slepo srečo je hitela dalje in gledala, kje bo opazila kak vabljev napis. Prišla je do nekega zavoda protestantskih diakonis. Tu bo pripravno mesto zame, si je mislila in potrkala. A so ji diakonise na žalost rekle, da je ondi mesto samo za bolnike, ter jo odslovile. Po nadaljnem iskanju je našla "Dom za služkinje". Potrkala tam. Katoliška sestra ji odpre. Ustrašila se je. Ko bi ne bila v taki zadregi, bi bila najbrž šla dalje. A v tem

položaju se je rada odzvala povabilu, naj vstopi.

Ni prikrila, kaj je in zakaj je pri njih potrkala. A sestre so jo prav tako ljubeznivo sprejele in ji postregle. Skupaj z njimi in varovankami je šla v kapelo, preden se je spravila k počitku. Od tu se je začela viti njena pot v naročje prave vere in potem v samostan.

Nekje na našem zahodu so pokopavali mlado mater. To so pač najžalostnejši pogrebi, zlasti če za krsto stopajo otroci, ki so komaj občutili sladkost materine ljubezni. Za krsto te matere je ob roki potrtega moža očeta stopicala deklica petih let. Vse jo je pomilovalo, dasi se je šele napol zavedala bridke izgube. V cerkvi, ravno med povzdigovanjem, ko je vladala smrtna tišina, se je mala sunkoma dvignila, pristopila k rakvi in hotela odpreti pokrov. Ker pa ni šlo, je pretresljivo kriknila: "Ali res ne bom nikoli več videla svoje mamice?" Vse cerkev se je spustila v glasen jok.

Tam zadaj je bil neki brezverec. Tudi njemu so stopile solze v oči. Sam s seboj je začel polslišno modrovati: "Bo li še kdaj videla svojo mamico?" — "Jo mora! Če ji je noben človek ne more dati nazaj, mora biti Bog in svidenje z dragimi pri njem!" Domov grede je ta mož veroval, za kar je imel prej le posmeh: "Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor v me veruje bo živel, četudi umrje. Nihče, ki živi in veruje vame, ne bo umrl vekomaj."

Dolčičevi sorodniki v starem kraju.
"Sirninkovi" se jim pravi.

Spomini vasujejo

Anna Koren, Indianapolis.

KO to pišem, je ravno Marijin praznik in sveti adventni čas. Od zunaj piha burja in raztresa po tleh bele snežinke. Zdi se mi kakor daljne spominčice prešlih let. Spomini so se ustavili pri meni in vasujejo z menoj. Misli mi hitijo po ravninah in planjavah, kar v hipu so bile onstran prostranega morja...

Ustavile so se mi v dolgi in nad vse prijazni dolini. Saj lahko uganete — Savinjska dolina ji je ime. Zdi se mi, da tam ni zime. Drug za drugim se vrstijo po dolini mični trgi in v zelenje zavite vasice. Cvetiči vrtovi sadnih drevces jih obdajajo. Dolino obrobajo zelene planine, do njih vodijo kakor stolčki prijazni holmi s cerkvicami na svojih vrhovih.

Taka je v mojem spominu prelepa Savinjska dolina. Kako čarobna je bila v tihih večerih, ko so se zvezdice prižigale na nebu in se je ubrano zvonjenje oglašalo z raznih vrhov! Kako mehko so trkali glasovi zvonov na utrujeno srce! Tako čudno miloben je bil večerni pozdrav: Ave Maria!

To je bilo pred nekako 30 leti. Danes pa —? O, kakšna razlika! Takrat sem bila še prosta deklica, polna najlepših upov in nad. Takrat smo se zbirale dekleta, dobre prijateljice, in smo prepevale, da je prihajal odmev od vseh strani . . .

Zgodaj smo vstajale in hitele k zornicam v svetem adventnem času. Nikoli ne bom pozabila milih pesmic, ki smo jih prepevale v cerkvi. Bližajoči se božični čas nam je sipal v mlada srca nedopovedljivega nedolžnega veselja. Že tedne poprej smo prale, likale in šivale v mislih na Božič in njegovo blaženo skrivnost. Vmes smo že tudi pripravljale potrebno za jaslince.

Na sveti večer so mati po stari navadi postavili na mizo veliko potico ali šarkelj ter so jo pogrnili z lepim snežnobelim prtom. Okoli nje so položili velik družinski rožni venec. Verjeli smo, da bo božje Dete opolncči posebej blagoslovilo ta kruh, ki ga ne bo načel noben nož do praznika svetih Treh Kraljev. Takrat ga je vsak dobil velik kos.

Potem smo se začeli odpravljati k polnočnici. Cerkev je bila vsa ovenčana in razsvetljena. V stranski kapeli je bil zrasel cel gozd vitkih razsvetljenih smrek. Sredi zelenja so stale jaslice. Pred božje Dete v jaslicah smo dekleta najprej poklekile in pozdravile njegov zaželjeni prihod. Potem pa brez obotavljanja na kor, kjer smo komaj čakale, da se nam oglasi iz jasnih grl božična popevka. Še jih imam v spominu, drugo za drugo: Slavo na višavi, Angeli pojo, Zakaj svetloba, Nebo se blišči, An-

gelsko petje, Raduj, človek moj . . . Te in še druge so bile naše božične pesmi, tako lepe in ginljive, da mi je srce igralo v čudnem zamaknjenju . . .

Da, bilo je nekaj nadzemeljskega. In zakaj ne? Saj je bilo vse okoli mene tako slovesno in praznično. Vsa božična radost se je pa zlila v en sam občutek sredi mojega srca. Enako se je godilo mojim tovarišem in tovarišicam, pevcem in pevkam. Nikoli se nismo tako radi imeli kot na sveto noč. Če kdaj, je bila takrat vsaka zavist in nevoščljivost daleč od nas. Nikoli si nismo bili tako zares bratje in sestre ko tisto čudežno noč . . .

Potem so prihajali prazniki drug za drugim. Sveti Štefan, Trije Kralji — vmes pa tepežen dan. Vsak teh praznikov je prinesel zlasti za nas mlade svoj poseben čar. Pa nikakor

ne samo za nas mlade. Tudi starejši in stari so postajali z nami otroško preprosti. Zdi se mi, da jim ni bilo težko. Saj v tistih časih v naši lepi dolini ni nihče preziral starih ljudi. Iz svoje skušnje vem, kako je bilo. Sama sem vedno imela veliko spoštovanje do starosti. To mi je mati že zgodaj vcepila v srce. Nikoli nisem šla mimo starčka ali starke brez spoštljivega pozdrava.

Naj bo dovolj teh spominov na tem mestu. Saj vem, da imate tudi drugi mnogo takega v mislih. Naj se srečujejo naše misli med branjim lepega lista Ave Maria. Kmalu bo stopila v svoje trideseto leto in doživela zopet lep jubilej. Naj izrečem ob koncu svoje iskrene čestitke. Naš ljubi list, naj vsepovsod pozdravlja te slovenski rod!

Sv. Družina počiva.

Mlada Slovenija v Canadi

Bratom in sestram v Canadi

P. Bernard.

TAKO nekam molčeči ste. Skoraj tako, kot da vas ni. Dostikrat se mi zgodi, ko vas omenjam tu ali tam v pogovoru, da naši tukajšnji ljudje z nekakim začudenjem vprašajo: Ali je kali kaj Slovencev v Canadi?

Saj bi tudi jaz sam ne vedel mnogo o vas, če bi se ne bil na licu mesta prepričal, kje ste in koliko vas je. Preveč molčite, premalo se oglašate v tisku in premalo poveste o sebi in svojih razmerah. Čas je, da stopite na plan in rečete to in ono.

Morebiti se vam zdi, da vaša beseda ne spada v ameriške liste. Morda si domišljate, da bi se počutili kot tujci med brati in sestrami v listih in časopisih Združenih držav.

Motite se! Politične meje med Ameriko in Canado ne pomenijo veliko. Še manj pomeni razdalja med nami in vami. Tu pri nas je na tisoče Slovencev, ki so stotine in stotine milj bolj daleč od tega ali onega ameriškega središča nego ste vi. Pa se jim zdi popolnoma naravno, da se oglašajo v listih, ki se tiskajo tisoč ali celo več tisoč milj od njihovega bivališča.

Z eno besedo: Nobenega vzroka ni! Podajmo si roko in si bodimo kakor ena družina na tej strani velikega morja! Treba je, da več zvmemo

o vas mi tukaj in o nas vi tamkaj.

Naš list se je odločil, da bo začel s posebnim oddelkom v svojih predalih za Canado. Nič ne dvomi, da bodo vsi njegovi naročniki odobrali ta korak. Vsi bodo z veseljem zasledovali novice in poročila iz Canadske Slovenije, ki je še tako mlada in zdrava.

Zlasti smo pa to naredili zavoljo vas samih. Zato, da boste boljše uvideli, kje je vaš prostor. Zato, da vas bo vsaka številka opozorila na našo željo, ki se glasi: Poročajte, pišite, oglašajte se!

Za prvo silo je ta oddelek napolnjen s samim urednikovim pisanjem. Zato, ker sem se ravno vrnil iz Canade in mi vsa glava mrgoli vtisov, ki sem jih prinesel s seboj. Skoraj vsi so prav prijetni in prijazni. Najrajši bi jih kar po vrsti in hitro zmetal na papir. Toda vsakovrstno drugo delo zahteva svoje. Nekaj torej takoj, drugo ob svojem času.

Ko boste to številko imeli v rokah, pa le sami primite za pero in pošljite svoje prispevke. Saj vam je toliko reči na srcu, le na papir ž njimi! Vse nas bo zanimalo, vse bomo radi brali.

Torej — kdo bo prvi kaj zanimivega napisal?

Prošnja za slovenske knjige

SLOVENCİ v Canadi potrebujejo nekaj dobrih knjižnic z dobro zalogo slovenskih knjig.

Slovinci v Canadi so še mladi in večinoma jim je še dolgčas po domovini. Svoj prosti čas skušajo prebiti na različne načine, vedno jim je pa dolgčas, ker se v tujini še davno niso udomachili. Veseli jih slovensko branje, toda razum-

ljivo je, da nimajo na razpolago večjega števila knjig.

Širom Združenih držav se je v teku desetletij nabralo primeroma veliko število slovenskih knjig. Toda ameriška Slovenija se dosti hitro stara — marsikje leže knjige napol zavržene, ali pa vsaj nerabljene na policah. Koliko dobrega bi lahko te knjige naredile med brati

in sestrami v Canadi! Tam so stotine še mladih Slovencev, ki komaj kaj čitajo razen v slovenščini in bi z največjim veseljem segali po knjigah.

Za enkrat smo se dogovorili za ustanovitev slovenskih knjižnic v treh mestih: V Hamiltonu, Torontu in Kirkland Laku, vse v provinci Ontario. V teh treh krajih so tla za to že kar lepo pripravljena. Pozneje si bodo gotovo še druge naselbine zaželele podobnih ustanov.

Obrnili se bomo seveda tudi v domovino za morjem in posebno apelirali na Rafaelovo Družbo v Ljubljani in njene podružnice po deželi, da začno zbirati knjige in jih pošiljati v Canado. Zaenkrat pa hočemo najprej tu poskusiti, kaj se da napraviti. Zato prihaja tu ta poziv. Potreba je bila prav za prav že pred več leti, vendar lahko rečemo, da še davno ni prepozno. Torej ste vsi naprošeni, da sodelujete. Kdor ne bi mogel poslati knjig, naj bo zagotovljen, da bodo denarni prispevki prav tako dobrodošli.

Posebej prosimo, da bi pošiljali VEZANE knjige, kdor bi pa poslal nevezane, naj skuša dodati nekaj v denarju za vezavo. V tako knjižnico namreč spadajo samo vezane knjige.

Pošiljajte na upravo lista Ave Maria v Lemont. Tu bomo knjige sortirali in jih pošiljali v Canado, kakor nam bo čas dopuščal. Tudi bomo skušali objavljati od časa do časa, kakšen bo odziv na naše vabilo in uspeh tega podjetja.

Zdaj je čas, da nekaj storimo za brate in sestre v Canadi. Kadar kdo tu med nami v Ameriki sproži kako misel za kulturno udeleževanje, se navadno sliši ugovor: Pred tridesetimi leti bi naj se bilo kaj takega začelo . . .

Nikar ne čakajmo trideset let, da se v Canadi kaj takega začne . . .

Če je pri nas prepozno za marsikaj, v Canadi ni še za nobeno reč prepozno! Torej na delo!

Knjige, ki jih mislite poslati, zelo dobro zapokajte in oddajte na pošto, seveda na svoje stroške. Canadske knjižnice morajo biti DAR Slovencev v Ameriki in domovini bratom in sestram tam gori. DAR pa zahteva tudi kako žrtev, drugače je malo vreden ali nič!

Pošiljajte na naslov: Ave Maria, Lemont, Ill. (Box 608)

S poti v Canado

P. Bernard.

SKORAJ polovico minulega adventa mi je vzela Canada. Ne tista velika Canada, ki se nam zdi tako silno daleč, ampak ona majhna, ki je blizu in skoraj pri rokah, saj se začne takoj tam nekje pri detroitskih "malih durih". To je provinca Ontario.

Prav malo snega je bilo v Chicagi in tudi mraza ne dosti, ko sem odhajal. Iti v Canado je pa pomenilo vsakemu, ki sem mu svojo pot omenil, iti v zimo in mraz. Tudi sam sem se oprijel te misli, oziroma se je misel mene oprijela, pa sem si pripravil to in ono za preganjanje canadske zime. Toda nič hudega ni bilo in pravo zimo sem začutil šele po povratku v Chicago, kjer sem našel živo srebro prav blizu ameriške ničle. S tem pa seveda ni rečeno, da v Canadi nikoli ni večjega mraza kot je bil tiste dni.

Zdaj bi se menda spodobilo, da bi pisal po vrsti, kod sem hodil in kaj sem doživel, ko sem se že enkrat polotil pisanja. Ampak bom za spremembo drugače naredil. Naj bo čudno ali ne, začel bom od zadnjega konca.

Moj zadnji "stop" je bil torej v Hamiltonu, odkoder se pride čez noč nazaj v Chicago. Da bom najprej pisal o Hamiltonu, je vzrok ta, ker sem tam zaenkrat še najbolj domač. Čeprav sem "Kranjec", ondotni rojaki pa po večini Prekmurci, smo se ob mojem prvem postanku tam pred dobrim letom dni kar precej tako lepo "skupaj vzeli", da mi je misel na Hamilton vedno tako prijetna kot na Ljubljano. Posebno še zato, ker so hamiltonski Slovenci pokazali takoj s početka popoln smisel za organizacijo.

Časa sem imel jako malo. Najprej smo bili dogovorjeni, da jih bom obiskal koncem tedna in ostal za nedeljo. Potem sem pa zavoljo ravnostake želje rojakov v Kirkland Laku spremenil načrt in sem prišel sredi tedna, dan pred praznikom Brezmadežnega Spočetja, drugi večer pozno pa že odšel.

Zvečer po prihodu sem jih našel zbrane v lepem številu v poljski cerkvi svetega Stanislava, kjer smo se bili že poprej dvakrat zbrali k posebnim pobožnostim. Povedali so mi pa takoj,

da bi jih prišlo še precej več, če bi ne bilo ravno sredi tedna. Mnogi so morali delati in seveda ni bilo nič z udeležbo v cerkvi. Zvedel sem pa tudi, da se je od mojega zadnjega obiska v tem mestu doselilo nekaj rojakov od drugod, ker nekaj časa sem tovarne dosti dobro obratujejo. Bog daj, da bi ostalo pri tem. Res je, da imajo nekateri rojaki tam od sile "žmetno" delo in se morajo človeku smiliti, vendar so zadovoljni, da je vsaj zaslužek. Če prištejem še one Slovence na farmah okoli mesta, lahko rečem, da bi ti naši ljudje tam sestavili že precej močno vas, ako bi bili vsi skupaj naseljeni.

Prvi večer in v jutro na praznik smo posvetili le verskim vajam in prejemu zakramentov za advent in Božič. Na praznik popoldne sem pa skočil z busom v Niagara Falls blizu ameriške meje, da sem obiskal par slovenskih študentov iz Pittsburgha, ki tam kaj študirajo za duhovnike pri očetih karmelitih. Najstarejši je Fra. Rudolf Flajnik, ki lahko že na prstih ene roke prešteje, koliko let mu še manjka do nove maše. Z njim sva si že poprej dopisovala, zdaj sva se prvič osebno videla. Prav vneto se uči slovenščine in oba sva bila vesela, da sva se videla. Tudi Fra. Edbert Starešinič, ki ima brata v Rimu in bo menda prihodnje leto v Sloveniji zapel novo mašo, se zanima za slovenščino. Ostala dva se še precej boječe vedeta do nje. Zanimivo je, da provincijal teh karmelitov, ki je po rodu Irec in ga morajo v Jolietu poznati, govori več ali manj slovensko in prej omenjenima klerikoma celo popravlja njun belokranjski naglas. Za nekatere besede sta me vprašala, kdo ima prav, ona dva ali provincijal. Moj odgovor je bil, da imajo vsi prav. Saj je slovenski akcent zelo različen in gibljiv. Slovenski fantje v Niagara Falls, sprejmite na tem mestu moj iskren pozdrav!

Za zvečer je bila napovedana sklepna pobožnost v Hamiltonu, ki je bila zopet prav lepo obiskana. Potem so pa vabili na sejo svojega društva in družabni sestanek v slovenski hiši pri Horvatovih.

Dvojen ali celo trojen namen je bil združen s tem. Porabili so mojo navzočnost za to, da so si izvolili nov odbor za društvo "Slovenska družina", ustanovljeno preteklo pomlad na mojo pobudo. Istočasno so se želeli skupno posloviti od rojaka Jožeta Vinčeca, ki je bil tik pred odhodom v stari kraj. Končno so tudi z menoj

želeli po domače spregovoriti eno ali dve.

Moram reči, da je bilo prav prijetno. Z mano je prišel tudi poljski župnik od sv. Stanislava in v svojem jeziku povedal navzočim, da se želi tudi našemu jeziku privaditi. Potem se je v prav toplih besedah poslovil od Mr. Vinčeca in se mu zahvalil za vse dobre zglede, ki jih je dajal svojim rojakom in drugim katoličanom v župniji. Nam vsem je bilo hudo ob tem slovesu, meni še posebej, zakaj ravno temu Jožetu gre zahvala, da sem lansko leto prišel v Hamilton in od tam še dalje med kanadske Slovence prodiral. Mož je jako tihega in mirnega značaja, ali kot skala trdne vere in privlačuje druge nase bolj z svojo osebo nego z mogočno besedo. Jože, imejte se dobro, ako ostanete doma, ako vas pa zanese pot nazaj, pa na veselo svidenje!

Sejo je vodil predsednik, znani Jože Starešinič, ki je za kaj takega kakor rojen. Dejal je, da je edina točka na dnevnem redu volitev novega odbora in da morajo najprej izvoliti predsednika, ker on da odstopa. Pa so vsi do zadnjega rekli: Hm, hm! Iz te moke ne bo kruha. In po par besedah sem in tja je nastal mogočen plosk, Jože Starešinič je pa skomiznil z rameni in si moral priznati, da je še za eno leto "enoglasen" predsednik. Amen in čestitke! Tudi drugi odborniki so večinoma ostali prejšnji, le Jože Vinčec, ki je v teku šestih mesecev svojega blagajnikovanja zelo odebelil društveno blagajno, je dobil naslednika v osebi Toneta Ritlopa.

Po končani seji smo se marsikaj pogovorili, zapeli nekaj pesmi in pomnožili število naročnikov na list Ave Maria. Naj omenim, da šteje njihovo društvo 49 odraslih članov in precej mladine. To je res že prav lepa "družina" zavednih katoliških Slovencev v tujem kraju in zasluži, da bi jo posnemali marsikje. Pa tudi temu društvu želim, da bi se še pomnožilo in naraslo že do prihodnjega mojega obiska pri njih. Takrat tudi upam, da se bo postavila prva podlaga društveni knjižnici.

Čas za vlak je kmalu prišel in drugo jutro sem že znašel pri sv. Juriju. Ob koncu pošiljam dobrim rojakom v Hamiltonu iskren pozdrav in voščilo za srečno novo leto. Enako tudi drugim naselbinam v Kanadi, ki se jih mislim malo spomniti v prihodnji številki.

(Dalje sledi.)

Tak je bil moj Božič takrat

John Dolčič, Girard, O.

NA prijaznem ljubljanskem polju, na desnem bregu divne Save, leže tri jako mične vasi: Hrastje, Šmartno in Obrije. Za vse tri vasi stoji v Šmartnem cerkev sv. Martina, ki je podružnica sv. Petra v Ljubljani. Ker je ta podružnica oddaljena od fare uro hoda, se je v njej vršila vsako nedeljo posebna služba božja za verno ljudstvo ob Savi. Navadno je prihajal maševati duhovnik iz škofovih zavodov v št. Vidu. Od časa do časa je pa prihajal tudi kateri od farnih gospodov maševati v cerkev sv. Martina.

Težava je pa bila z ministranti. Zakaj Šmartno ni zmogelo svojega lastnega rednega ministranta, ne morem povedati. Vem le to, da je večinoma ministrant prišel z duhovnikom iz mesta. Ko sem se jaz naučil ministrirati v Marijanišču, kjer sem hodil v šolo, sem bil potem med počitnicami večkrat v Šmartnem za ministranta. Zdaj pa hočem čitateljem tega lista opisati dogodek, ki se mi je nekoč pripetil o Božiču.

Moj oče, ki ga zdaj že krije ruša na pokopališču pri sv. Križu, je imel kovačnico v vasi Hrastje ob glavni cesti. Po domače se je reklo pri Tinčku. Tako smo torej tudi mi spadali k prej omenjeni podružnici. Tisto leto sem tam v Marijanišču s hrepenenjem prešteval dneve in noči, ki so me še ločile od Božiča in od toliko zaželenih počitnic. Ko je pa prišel tisti dan, sem se z veseljem poslovil od dobrih sester in jo mahnil proti domu. Ogledujoč med potjo ljubljansko okolico, ki je bila še v snegu vsa lepa in mikavna, sem se kar naenkrat znašel pred domačo hišo. Najprej sem se pozdravil z materjo, potem z očetom, bratom in sestro. Prva novica, ki sem jo zvedel, je bila:

“Rupičev France, ki je pri podružnici za mežnarja, je bil tu in je prosil, da bi mu prišel pomagat k cerkvi vse potrebno pripraviti za Božič. Tudi doma mu boš pomagal. Ne bo zastoj, je rekel, nekaj boš že dobil za to.”

Seveda sem se takoj odpravil k mežnarju. Bilo je dan pred Božičem in sveti večer se je naglo bližal. Mežnar je bil zelo osorne narave in

me je sprejel brez posebnih ceremonij. Brž mi je dejal:

“Dosti dela te čaka. Naribal mi boš dovolj repe za dva praznika, okoli hiše boš pometel, potem bova šla v cerkev in vse pripravila za tri maše, ki bodo jutri zjutraj.”

Takoj sem se lotil dela. Repa za dve kravi je bila kmalu naribana. Med tem sem zvedel, da bo tudi moje prenočišče v hlevu. Zato sem naribano repo lepo spravil v posodo in jo postavil pod svojo posteljo v hlevu. Tedaj me je mežnar poklical in sva šla v cerkveni stolp potrkavat. Bilo je tri popoldne. Tega opravila sem se zelo veselil, ker so zvonovi tako praznično slovesno doneli, da so me njihovi glasovi dvigali nekam v rajske višave. Potem sva nekateri reči uredila v cerkvi, nato je pa prišlo zopet novo povelje:

“Sedaj stopi v hosto in naberi mahu za naše jaslice. Zvečer jih bova delala, saj veš, kako tisto gre.”

Mahu sem imel kmalu dovolj. Ko sem se vračal iz hoste, se je že mračilo in mehka megla se je razgrinjala vse naokoli. Vse hiše so bile že lepo razsvetljene in mežnar je ravno zvonil Ave Marijo, ko sem bil z mahom doma. Potem sva šla okoli hiše in po vseh sobah z blagoslovljeno vodo, škropila in molila za obilen blagoslov božjega Deteta.

Med tem je bila pripravljena mrzla večerja. Skleda suhih krhljev je bila na mizi poleg poptrjaka, zraven pa fižol in solata. Hitro sem pospravil svoj delež. Nato je prišlo opravilo, po katerem sem najbolj hrepenel. Pričeli smo delati jaslice. Čeprav je bil mežnar drugače vedno prav osornega značaja, se je tisti večer nenevado zmehčal in je postal kar ljubezljiv. Dajal mi je pastirčke, da sem jih strigel in skladal skupaj, vmes mi je pa neprestano razlagal, kako se svetega večera vse veseli, pa naj bo človek ali druga stvar božja.

Ko sva bila z jaslicami pri kraju, je ura v zvoniku udarila pol dvanajstih. Tedaj mi je dejal, naj se odpravim k počitku v hlev. Zraven je pa še dostavil:

“Ravno prav je, da boš v hlevu prenočil, zakaj ob polnoči boš lahko slišal, kako se bodo krave pogovarjale.”

Tega seveda nisem verjel, čeprav sem bil še otrok. On mi je pa pripovedoval, da je to stara preprosta vera ljudi, ki ima svoj poseben pomen,

čprav ni drugega ko nekakšen poskus človeške domišljije, da bi s takimi čudežnimi dogodki posebej ožarila lepoto božičnega večera.

Mežnar me je torej spremil v hlev, kamor sem se prav rad odpravil, ker sem bil že precej utrujen. Dejal je še, da me bo poklical ob treh za zvonjenje, potem je zaprl vrata za seboj. Ostal sem sam in kmalu zaspal.

Kako dolgo sem spal, ne vem povedati. Zbudil me je čuden ropot in zdelo se mi je, da mi neka nevidna stvar neprestano privzdiguje posteljo. Bilo me je seveda strašno strah. Kaj naj naredim? Pogledati nisem mogel, ker ni bilo nič luči blizu, klicati mežnarja ni imelo pomena, ker bi me mož ne slišal. Tako sem ves v strahu čakal, da bi me prišel mežnar poklicat za zvonjenje.

Malo pred tretjo uro je res prišel. Prvo vprašanje je bilo:

“Ali si slišal pogovor govedi?”

Odgovoriti mu nisem mogel. V tem je prižgal luč in takoj je bilo pojasnjeno, odkod ves moj strah. Krava se je bila odvezala in zavohala repo pod mojo posteljo. Ko sem vstal, je bila posoda že popolnoma prazna . . .

Mežnar je bil precej poparjen radi te nezgode, vendar na moje začudenje ni nič godrnjal. To je pripomoglo k mojemu hitrejšemu olajšanju in mislil sem si, da je bil napovedani pogovor krav vsekako precej čuden, pa nič čudežen.

Potem sva šla zvonit. Ni bilo dolgo, ko je prišel g. Zorko od sv. Petra maševat. Jaz sem bil precej zaspan, pa sem se kljub temu dosti junaško držal. Začel sem pripravljati oltar za maše in sem opazil, da je gospod prinesel s seboj dve drobni steklenici vina. Seveda, saj so imele biti tri svete maše.

Cerkev se je polnila in zvonovi so praznično zapeli. Oglasili so se pevci, da je bilo veseleje. Vse se je radovalo veličastnega praznika, le meni je postajalo tako pusto in prazno pri srcu. Vendar je prva maša minila brez nezgode. Med petjem večno lepe pesmi: Sveta noč, blažena noč . . . sem se v duhu preselil k jaslicam in s pastirčki vred častil božje Dete. Zdelo se mi je, da sem že prebolel čudno omotično občutje.

Pri drugi maši me je pa prav pri darovanju obšla nova slabost in ko sem hotel postreči mašniku z vrčkoma, sem se z obema zadel ob oltar-

no mizo. Padla sta mi iz rok in se na tleh razbila v mnogo kosov. Za hip sem se jasno zavedel, kako velika nerodnost se mi je zgodila. Kako jo bom popravil, pa moja glava ni prav nič vedela. Toda že je bil mežnar pri meni in mi je primazal kar tam pri oltarju ne ravno pretežko zaušnico. Mož je pač popolnoma pozabil, da je sveto jutro, in njegova robata narava je zopet buknila na dan.

Vse to je bilo zame veliko osramočenje. Prišlo mi je na misel, kako se počutijo moji starši doli v cerkvi ob teh mučnih prizorih. Mislil sem že, da se mi bo popolnoma stemnilo pred očmi, toda na pomoč mi je prišel sam mašnik pred oltarjem. Bil je dobra duša in se mu ni zdelo preveč, da je kar tam pokaral grobega mežnarja zavoljo surovega obnašanja do mene. Potem je naročil, naj mu prinese drugo stekleničico vina, da je mogel nadaljevati službo božjo. Meni je pa vsa nezgoda, posebno pa menda mežnarjev “potipljej”, pregnal spanec, da sem mogel streči še pri tretji maši. Preden sem se odločil od gospoda, mi je dal svetlo kronico za ves moj trud. Njegova prijaznost in bogat dar je odvagala do malega vse neprijetnosti tistega jutra, vendar sem se precej potrj vračal proti domu. Mežnarjevi kravi sem še dosti lahko odpustil tisto rogoviljenje pod mojo posteljo, neljubeznivost njenega gospodarja pred oltarjem me je pa dolgo pekla. Vendar sem tudi njemu že davno vse odpustil. Mož se je samo prenaglil, mislil pa ni tako hudo. Odkar ga krije posavska zemlja v temnem grobu, se ga spomnim tudi v molitvi vsak Božič, ko mi vsa tu povedana zgodba na novo prihaja v spomin. Zdela se mi je dovolj zanimiva, da sem jo napisal tu v razvedrilo cenjenim bralcem.

ZAHVALE.

Prisrčno se zahvalim Jezusu, Mariji in božjemu služabniku Frideriku Baragi za zopet zadobljeno zdravje.

Mary Skerl.

Zahvaljujem se preblaženi Devici Mariji, ker sem prepričana, da je ona uslišala moje prošnje in podelila mojemu sinu zopet ljubo zdravje.

Angela Miller.

Pismo brezposelnim

Dorothy Day v "Catholic Worker."

DVA in pol meseca sem potovala po deželi. Obiskala sem Detroit, Chicago, Cleveland, Los Angeles, San Francisco, New Orleans. Vmes sem se večkrat ustavila v podeželskih krajih. Vsepovsod sem srečavala brezposelne. Okoli železnih tvornic, posredovalnic za delo, pristanišč, delavskih predmestij in zakotnih ulicah. Enako zunaj na deželi, kjer najemniki farm čakajo na sedem suhih mesecev lakote.

Sedaj sem zopet nazaj v New Yorku na Mott Street, kjer ima Catholic Worker svoj glavni stan. Ko vstanem zjutraj ob pol sedmih, tu imaš: Dolga vrsta lačnih mož sega prav tja do Canal Streeta in čaka na kavo in sandwiche, ki jih imamo zanje pripravljene.

MISLIM NAZAJ.

Spominjam se, možje, kako težko sem vas gledala pretekli Božič. Kako naj človek vošči "Vesel Božič" vam, možje, ki ste lačni in vas zebe v razcapanih oblekah? Tudi radio, ki je ponujal nove obleke na obroke in je vmes igral godbene komade, je kaj malo pripomogel k olajšanju težkih prilik.

Težko je pridigati evangelij ljudem, ki jim je želodec prazen, je rekel duhovnik Lukan. Pri nas ni misijonska postaja. Mi ne poslušamo melanholičnih verskih programov ob zgodnjih jutrih. Vera je veselje v Svetem Duhu. "Vera je ogenj. Vera je kakor prihod Tolažnika, mogočno valovanje viharja. Vera je strast, največja strast, ki jo človek pozna. Vera je moč božja, da podira trdnjave. Vera je boj." Tako piše Rev. Gillis.

BEG V EGIPET.

Ker je vera boj in ker vi, možje, niste slabi, zato se upiram svojemu nagnjenju, da bi dajali jesti samo vašemu telesu. Zato pišem ta članek. Brez boja človek ne more ostati zvest svoji veri, kadar se ga loteva malodušnost. Brez boja človek ne more pomisliti, da je ustvarjen

po božji podobi in sličnosti, če te delodajalci ne upoštevajo bolj nego živino in te brez sočutja odslavljajo. O, brez težkega notranjega boja se človek v takih razmerah ne more počutiti kot človek in si ohraniti človeško dostojanstvo ter se zavedati, da smo vsi bratje v Kristusu, ki je počastil človeško naravo s tem, da je sam človek postal.

Toda prav ta misel nam mora vlivati poguma in dajati nado.

Kristus, božji Sin, je živel med nami triin- trideset let. Večidel teh let je živel nepoznan svetu. Ko je bil še dete, je moral njegov rednik bežati z njim v Egipt. Jožef je bil tesar, preprost delavec, in najbrž ni imel nič več prihrankov kot jih delavci večinoma imajo. Ko je stopal po dolgi in utrudljivi cesti, skozi dušeci puščavski pesek, je bil gotovo lačen, z njim vred pa Marija in Dete. Ali se naši "hitchhikerji", ki potujejo iz peščenih pokrajin čez hribe in doline tja doli v južno Californijo, kdaj spomnijo sredi svojega trpljenja na beg v Egipt?

Ko sem bila v Los Angelesu, se je oglasil pri nas mlad zakonski par z mesec dni starim detetom v naročju, drugega sta vodila za roko. Ta je imel 18 mesecev. Neki dobrosrčen delavec jih je vzel na avto proti koncu potovanja in jim je odstopil sobo za prenočišče, ker je hodil na delo ponoči. Tisti popotnik, oče dveh drobnih otrok, je bil mizar. Ali je kdo gledal Jožefa v tem brezposelnem možu? Ali je kdo mislil na sveto Družino, ko so stali ti siromaki pred njim? Ali je kdo spoznal Jezusa samega v tistem delavcu, ki jim je priskočil na pomoč?

VERA.

Kristus je bil delavec in v treh letih svojega potovanja po Palestini ni imel, kamor bi položil svojo glavo. Rekel je: "Ne premišlujte, kaj boste jedli, kaj boste pili in s čim se boste oblačili. Išcite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, pa vam bodo vse te reči navržene."

Pri nas (na Mott Streetu v New Yorku) že leto dni dajemo vsak dan kavo dolgi vrsti brezposelnih. V teh dneh pripravimo 75 galonov kave vsako jutro. Ni nam mogoče, da bi z vsakim, ki čaka na kavo, spregovorili besedo. Moramo misliti na druge, ki čakajo zunaj na mrazu. Težko nam je v več ozirih, da vzdržujemo to podjetje.

Teško je, ponoviti moram, tem možem govoriti o verskih rečeh. Toda brez vere drug v drugega ne moremo shajati. Brez upanja ne moremo živeti. Tiste, ki ste zgubili upanje, želim spomniti na Kristusa, brata vašega. Vera, ki nas spominja našeg medsebojnega bratstva v Kristusu, nikakor ni opij za ljudstvo. Boj je in moč božja, da podira trdnjave. Nikar ne dopustite, da bi komunisti ali pa kapitalisti zamorili v vas ta vzvišen čut!

Kotiček

*lemontskih
klerikov*

ZAKAJ BI NE MOGLO BITI DRUGAČE?

Božični dan je minil. Rojstni dan našega Odrješnika. Za nami je tisti posebni občutek, ki ga imamo ob poslušanju božičnih pesmi in ob pogledu na velike množice ljudi, ki pridejo vsako leto k božičnim svetim mašam, zlasti k polnočnici, kjer jo imajo. To je vselej občutek posebne radosti in veselja.

Ko sem poslušal že večkrat v življenju te božične pesmi in gledal množico v cerkvi, mi je večkrat prišla misel in se vjela v eno samo vprašanje: Zakaj? In potem so prišle druge misli, ki so takole razvrstile za tistim mojim vprašanjem: Zakaj ne bi ljudje imeli te verske zavednosti vsako nedeljo, ne samo na božični dan? Zakaj ni vsako nedeljo cerkev tako polna ljudi kakor na božični dan?

Beseda "zakaj" me je nosila še dalje. Premišljeval sem: Ali ni vsaka nedelja Gospodov dan, spomin na velike skrivnosti iz Kristusovega življenja? Ali ni božje Dete vsako nedeljo na novo rojeno na oltarju med sveto mašo, kot je bilo rojeno v božični noči v Betlehemu? Ali ni tam isti Kristus, ki nas je odrešil s svojim trpljenjem in smrtjo na križu? Ali ni tam isti Kristus, ki je veličastno vstal od mrtvih na veliko nedeljo?

Take in podobne so bile moje misli. In zopet so mi prišle take misli, ko sem kdaj ob nedeljah videl precej prazne tiste klopi v cerkvi, ki so vsak Božič tako natrpne. Zdelo se mi je, da je duh božičnega dneva zginil iz človeških src. Zakaj? Morebiti ne poznamo pravega pomena nedelje. Morebiti vemo o nedelji samo to, da je zapovedano takrat vsakemu katoličanu iti k sveti maši. Ali pa morebiti ljudje zato nočejo iti k sveti maši, ker si domišljajo, da jim je pridiga nepotrebna? Nekateri se zopet izgovarjajo, da ne razumejo pridige, pa ne pomislijo na to, da gremo v cerkev v prvi vrsti zavoljo svete maše.

Potem mi je misel stopila v prve čase krščanstva, ko je še sveti Pavel potoval po svetu. Prišel je v Troado. V knjigi Dejanje apostolov beremo: "Ko smo se prvi dan v tednu zbrali k lomljenju kruha, jim je Pavel, ki je hotel drugi dan oditi, govoril in je govor raztegnil do polnoči. Gorelo pa je v zgornji izbi, kjer smo bili zbrani, mnogo

svetiljk. Neki mladenič, po imenu Evtih, je sedel na oknu, je trdo zaspal, v spanju padel iz tretjega nadstropja na tla in vzdignili so ga mrtvega. Pavel je stopil doli in ga zbudil."

No, zdi se mi, da danes ni nevarnosti, da bi kdo padel z okna na tla, ko je dostikrat toliko prostora v klopih . . .

Kaj pa je razlika med prvimi kristjani in nami? Zakaj so bili tako goreči za sveto mašo ob nedeljah? Ali so bili drugače vzgojeni? Predvsem so vedeli, kdo je Bog in kaj je On storil za človeka. Nedelja jim je bila spomin na stvarjenje, odrešenje in posvečenje. Zato so spolnjevali cerkvene zapovedi z veseljem. Bili so trdni značaji. Svoje notranje prepričanje so prenesli v dejanje. Vse njihovo življenje je bila prava "katoliška akcija". Nič ni čudno, da se v naših dneh toliko poudarja potreba katoliške akcije. Toda če prav premislimo, kaj je katoliška akcija, je treba reči, da ni prav za prav nič drugega ko delati tako kot so delali prvi kristjani. Ali smo še daleč od tiste tako razumevane katoliške akcije?

Fra. Daniel Čadonič OFM.

LEMONTSKI NOVIČAR POROČA.

Kaj ima pa spet ta povedati? Berite, pa boste sami videli. Pri nas je bila spet precej važna sprememba. Č. p. Tomaž Hoge, ki je že precej dolgo bil pri nas za profesorja, je bil prestavljen v Johnstown, Pa. Tam je prevzel župnijo namesto č. p. Benigna Snoja, ki se je po dolgem času zopet vrnil k nam v Lemont. Preden je odšel od nas p. Tomaž, smo imeli njemu v čast poslovilen večer. Takrat je zopet enkrat nastopila naša kleriška orkestra in zaigrala primerne komade. Potem je imel slavljenec imeniten govor za slovo. Med drugim nam je povedal, da bodo imeli lemontski "goferji" vendar enkrat pošten odih, ker jih on ne več preganjal s svojo zvesto puško. Povedal je tudi, kako mu je vsako drevo na farmi znano. Rekel je, če bomo katero posekali, naj mu sporočimo, zakaj on bo takoj vedel, katero je bilo. Želimo mu, da bi se tudi v Johnstownu tako privadil kot se je pri nas. P. Benigen, ki že dolgo vrsto let romajo skozi to solzno dolino, so pa sedaj pri nas za voditelja klerikov novincev in vseh drugih, kar jih imamo pod streho. Obema voščimo mnogo božjega blagoslova v novih službah.

V tednu po 28. novembru smo pa imeli duhovne vaje. V ta namen je prišel Father Avgustin iz Detroita, da nam je govoril primerna premišljevanja. Tisti teden je bil res teden božjega blagoslova. Lahko smo pozabili na vse drugo in smo se samo z Bogom pogovarjali. Premišljevali smo o svojem preteklem življenju in se pripravljali na prihodnost. Duhovne vaje so slehernemu v korist, ako jih resno vzame. Celo kristjani zunaj med svetom se včasih odtegnejo vsakdanjim opravilom in se udeležijo duhovnih vaj, ako jim je mogoče.

Tudi Miklavž je zopet letos prišel dne 6. decembra. Naše sestre na gričku Assisi so se nas spet spomnile z lepimi darovi. Prav iskreno smo jim hvaležni. Bog plačaj! Takoj drugi dan nam je pa sveti Ambrož prinesel latvico medu zraven obeda. Ta čebelarski patron je imel pri tem dobrega pomočnika — saj menda veste, koga mislim. Naslednji dan je pa bil praznik Brezmadežne. Mi smo ga skušali kar moč slovesno obhajati, ker ona je pa-

trona frančiškanskega reda. Zraven tega pa ne smemo pozabiti, da je tudi patrona Združenih držav. Seveda je pa sploh vsakemu katoličanu njen praznik nad vse drag in ljub. Bodimo vedno njeni zvesti otroci!

Fra. Martin OFM.

SNEŽENI MOŽJE IN NJIHOVE SANKE.

Kako se mi v Lemontu lepo igramo, kadar imamo čas za to! Sneg nas je obiskal prvič 18. novembra in takrat se je začel naš zimski šport. Do veljave pa prišle naše sanke domačega izdelka, ki so dvema klerikom že cela dva meseca poprej delale mnogo glavobola. Ampak zdaj so se izkazale za nekaj imenitnega in tečejo hitreje kot vsak vlak. Seveda jim je bilo treba dati tudi ime, zato smo jih krstili z imenom "St. Mary's Snow-Flake." Torej te naše sanke tečejo čez dvajset milj na uro in se nobeni stvari ne umaknejo. Tako se je zgodilo, da smo že tudi kako drevo povozili. Večkrat se pa zgodi, da kak "snežen mož", ki sedi na sankah in jih skuša vladati, odleti z njih v mrzel sneg, sanke se pa ne zmenijo za to, ampak tečejo naprej v dolino in tam mirno počakajo.

Kljub temu se ne moremo pritožiti nad našim "Snow-Flakom." Edino to se na ne dopade, da noče iti navzgor po hribu. Slišimo pa, da si naša dva "tišlerja" belita glavo z novo iznajdbo. Zato vsi upamo, da pride čas, ko bodo naše sanke tekle tudi v hrib, ne samo s hriba dol. Kadar se bo to zgodilo, bom spet kaj napisal za kotichek in povabil vse prijatelje sem v Lemont, posebno one iz Steeltona. Za sedaj samo toliko rečem, da se v Steeltonu nisem nikoli tako lepo sankal kot se tu v Lemontu. Mislim pa, da je sneg tu ravno tak, samo sanke so boljše.

Fra. Raymond.

Križem Kraljestva Križa.

P. Hugo.

KLUB poskusnih samomorilcev. — Tak klub snuje v Varšavi na Poljskem neki rešeni samomorilni kandidat A. Lipsič po imenu. L. 1928 se je naveličal življenja in se obesil. A so ga rešili. Termometer veselja do življenja se mu je toliko dvignil, da kaj takega ni več poskusil. Da bi ga pa skušnjava vendar še kdaj ne premagala, je sklenil, da hoče ustanoviti "klub poskusnih samomorilcev", katerega člani naj bi si medsebojno pomagali preganjati samomorilne skušnjave in netiti veselje do življenja. Dotični urad, kateremu je prijavil nov klub ga je zavrnil, češ, da mora po postavi predložiti podpise 15 članov. On je pa odvrnil, da bo tej zahtevi pač lahko ugoditi, ker osebno pozna 50 poskusnih samomorilnih kandidatov, ki

si žele takega kluba. Na prvi pogled se zdi tak klub malo smešen. Pa ni. Koliko samomorilnih kandidatov bi se skesalo, ko bi imeli priliko v kakem takem klubu dušno depresijo, ki je padla pod ničlo, zmanjšati in veselje do življenja dvigniti.

MAŽARSKA vernost. — Mažarsko podeželjsko ljudstvo je deloma še zelo konservativno verno. Starih lepih verskih običajev se še trdno drži. Tako n. pr. smatra takega, ki eno ali dve nedelji po nemarnosti ni bil pri sv. maši, za garjevo ovco, ki se jo je treba ogibati. To je še odmev postave sv. Štefana kralja, ki je zanemarjenje nedeljske sv. maše obsojala kot državni prestopek in ga kot takega kaznovala. O Božiču so po mažarskih selih še v navadi "žive jaselce". V postnem času se vijejo po vaseh pasijonske procesije. Blagoslov zemlje spomladi je pravi ljudski praznik. Enako je ljubezen do Marije, ki jo je že sv. kralj Štefan proglasil za patrono Mažarske, globoko vkoreninjena v srcih priprostega naroda.

REKORD, ki nam ni v ponos. — Rev. P. L. Blakely, S. J. piše v reviji "America": Med vsemi narodi sveta, mi (Amerikanci) največ izdamo za javne vzgojne namene. In med vsemi narodi sveta šteje po sodbi tisočev naš narod največ nesocialnih, zločinskih tipov . . . To potem na podlagi zločinske statistike dokaže, posebno mladinske. Po policijski statistiki iz l. 1934 je šlo na račun mladine med 16—25 letom 125.658 večjih zločinov. In vzrok temu sramotnemu rekordu je docela laizirana vzgoja mladine. "Po enem stoletju popolnoma posvetne vzgoje," pravi omenjeni pisec, "smo postali nesporno največji zločinski narod na svetu."

"KRANIZER". — Pravkar berem Hansjakobov dnevnik "Im Paradies (V raj)". Ta paradiž je bil njemu Schwarzwald (Črni les), kjer je bil doma in pozneje vsako leto nekaj tednov tam preživel. Med njegovim od moderno kulturnega sveta še ločenim, preprostim in globokovernim ljudstvom, se je čutil kot v paradižu. Zanimivo nam riše razne ljudske značaje, ki jih je srečaval na svojih potih in pohodih po tem paradižu. Tudi "Kranizarja"

nam je orisal. Ta "Kranizar" ni nihče drugi kot naš "Krajnc". Pod tem imenom so v nemškem Schwarzwaldu Krajnci že dolgo dobri znanci. To so naši kranjski Kočevarji, morda tudi kak Ribničan, ki že od pamtiveka tam okoli kramarijo. Danes so se gotovo razmere tudi tam dokaj spremenile, ker tega je že nad 40 let, kar je Hansjakob naše "Kranizarje" ovekovečil. In prav pohvalno piše o njih, kot dobrih, vernih in zadovoljnih, pri ljudeh zelo priljubljenih možakih. Menda bodo v Schwarzwaldu "Kranizarji" delj živeli kot "Krajnci" v Sloveniji.

G AJ rajnih. — V Ljubljani je vedno snujoči duh arhitekta Plečnika zopet nekaj takega zamislil, kar bo naši domovinski prestolici v rekordno čast. Sprožil je misel in izdelal načrt za takozvani "gaj mrtvih", ali kot ga je on sam krstil "vrt vseh svetnikov". Ne gre za ime, gre za stvar. Stvar pa je vredna Plečnika. Gaj mrtvih bo svojevrstna mestna mrtvašnica. Zato se bo imenovala gaj, ker bo obsegala cel park. V osrednjem glavnem splotju bodo večinoma upravni uradi. Po parku pa bodo raztresene lične kapelice, v katerih bodo mrličii ležali na mrtvaškem odru lo pogreba. Vsaka kapelica bo seveda lepo okrašena in v vsaki bo posebna knjiga, v katero se bodo vpisavali oni, ki bodo prišli mrliča kropit in molit za njegov dušni pokoj. Ta knjiga s sliko rajnega bo ostalim domačim kot drag spomin. Ta "gaj rajnih" bo v soseščini mestnega pokopališča pri sv. Križu, kamor bo do izvršitve tega lepega načrta že tekla cestna železnica.

S AM Jaroslavski toži. — E. Jaroslavski je vrhovni voditelj brezbožne propagande v Rusiji. V neki izjavi v časopisu "Antireligioznik" očitno priznava, da brezbožno gibanje ne napreduje, ampak nazaduje. Tozadevna propaganda je marsikje zaspala in mnoge brezbožne celice so zamrle. Vstala so sicer mesta, pravi, v katerih ni nobene cerkve. Toda s tem še zdaleka ni rečeno, da ni v njih vernih ljudi. Zlasti med kmečkim ljudstvom je še mnogo vere. Ne samo pri starih, ampak tudi med njih mladino. Pa tudi v industrijskih središčih vera še ni mrtva. Znana so mesta, v katerih mladina

tovarniških šol poje v cerkvi. V nekem industrijskem mestu so zbrali za prenovljenje cerkve 20.000 rubejev. V delavskem mestu Kostič, ki šteje 10.000 prebivalcev je na delu 50 duhovnikov. V Petrosadowsku obstoja cerkveni odbor večinoma iz delavcev. Uradno registriranih cerkvenih občin je po izjavi Jaroslavskega 30.000. Koliko je neregistriranih kdo ve. V Moskvi, pravi dalje, je 45 Kino-gledišč, polnih cerkva ob nedeljah pa veliko več. Vsekako, zaključii, je treba priznati, da jih je še najmanj kak milijon, ki se aktivno pri cerkvah udelejštvujejo. O, ne samo milijon ampak milijoni so še, ki se udelejštujejo cerkvenega življenja, četudi ne pred nosom Jaroslavskega in njegovih pomagačev. Nešteti milijoni pa so predstavili svoje kapelice v srca, ki ne spadajo pod kontrolo. Menimo, da je tam več globoke vere, ko jo je bilo prej. Neko francosko poročilo pravi, da je bil tudi Jaroslavski aretiran. Pa menda ne radi te očitne spovedi.

OUR JUNIOR'S CORNER

By The Junior's Friend

Dear Junior Friends:

Being that this is the first issue of the AVE MARIA in this the new year I guess it is best that I say right here and now: A HAPPY NEW YEAR to all of you Juniors out there. And I do sincerely hope that it will be really and truly happy. And it will be such if you do just what God expects of you. And He expects you to keep His laws, to often receive Him in Holy Communion and always to act like Catholic boys and girls should act.

Do you notice that we have moved up a couple of pages in the English section of the AVE MARIA? Yes, we are going to stay right here for this year. It is up to you Juniors to fill up every month the entire English section of the AVE MARIA. Can you do it? Sure you can. You did it before why should you not be able to do it again.

We are going to have four pages. One page shall be for my letter to you Juniors. Another page shall be used for the WE JUNIORS SPEAK column and still another for THE MAIL BAG. And lastly we will have the usual JUNIOR CONTEST PAGE. Can you take care of these columns every month during the coming year?

The MAIL BAG has been empty the last month except for the contestants who were many. Maybe that is why the old MAIL BAG

couldn't stand up straight. But now that the contest is over let's fill up the bag. Just write in and tell me how you spent the Christmas holidays and New Year and how you enjoyed the Christmas party at school. I just know you have much to tell. And the Juniors all over would be interested to hear just how things went with you during the holidays. So mail early and avoid the rush.

You will notice, Junior Friends, that the MAIL BAG this month only has two letters. And these were in answer to the Junior Friends letter of last month asking for suggestions concerning a new contest for the Juniors. What do you think of their suggestions? Do you agree with them? If so write and let me know. If you have any other suggestions or ideas for a contest write in and let us know about it. But hurry! Don't wait until the last minue.

Now don' forget Juniors: You must take care of the WE JUNIORS SPEAK column. You there Frankie and George send in that funny story you know! And Anna over there and Frances and Mary, come on let us all in on that interesting article you have! And don't forget THE MAIL BAG! COME ON YOU JUNIORS . . . SIT DOWN RIGHT NOW . . . WRITE . . .

Yours as ever
THE JUNIOR FRIEND

WE JUNIORS

SPEAK!

- Jerry's Resolution
- To My Jesus
- The Life of a Printer

Up earlier than usual, Jerry sprang out of bed suddenly glancing at the calendar. With a sigh of dissatisfaction, he bounced right in again.

"What is that you are mumbling, Jerry?" mother asked just as she opened the door and heard her son mumble something.

"Oh, mother, today is New Year's Day. With all these holidays one after another, I nearly forgot that today I won't get any presents like on Christmas Day."

"Jerry, I don't suppose you and Mickey think that holidays are only for gifts. Of course you will get a gift, that is, if you strive for it—the 'GIFT OF PERSEVERANCE.' But you will have to work hard for it."

"You mean making resolutions, don't you, mother?" Jerry asked nonchalantly.

She nodded her head in reply and added, "The mailman brought packages for you and your little brother from grandmother. She couldn't make it on time for Christmas. Now go on downstairs. Mickey is waiting for you. He's looking at the stamps on the packages."

About the same time the two boys opened the packages that were so carefully wrapped. They contained two lovely, imported neckties of beautiful contrasting colors. When Jerry noticed his brother examining the strange tie, he wanted to find out how quickly that quizzical expression could change.

Without a word of warning he grabbed Mickey's tie. Mickey began to cry and pull. At length both brothers were at each end of the tie. Intentionally Jerry left loose his end . . . Down went Mickey and the tie. His head hit against the piano bench.

All was quiet . . . even the echoing of the bang! Jerry ran over and shook the unconscious figure, but there was no response. He screamed aloud crying: "Oh, what have I done?"

Mother came running to the scene and was terrified when she laid eyes on the unconscious form of Mickey. Without hesitating, she carried her seemingly lifeless son to the davenport and called Dr. O'Brien. Silently mother and son looked at the pale and "lifeless" creature.

Suddenly Jerry prayed aloud, "Oh, Lord, please save my little brother, I promise never to try to harm anybody for my own mischievous satisfaction again."

When Mickey gained consciousness, he smiled broadly at his mother and brother. Smilingly, Jerry turned to his mother and said, "I hope I receive the 'GIFT OF PERSEVERANCE' today and live up to my resolution."

—Sylvia Umek (Chicago, Ill.)

I wish I were a Cherub
In heaven's heights above,
Singing to you Jesus,
Endless praise and love.
I oh, would be so happy,
Kneeling there with you;
Chanting hymns so many,
And some chaplets too.
And there with Jesus, Mary,
And good St. Joseph too
We'll find that happiness
That comes to hearts all true.
So I'll be good O Jesus,
And do my very best;
And when for me you call
I hope I pass the Test.

—Frances Nachtigal (New York City).

The odor of printer's ink, the feel of type in his fingers and the noise of the presses make a printer's life a very happy one. To see a blank sheet of paper placed in one end of the press and out of the other end comes the same sheet of paper, not blank, but having figures and letters which were made by an impression from the type to the paper.

Usually in larger printing plants there are several departments which consist of: the composing room, the imposing room, the pressroom and the bindery.

In the composing room all the type is set, usually by machinery and partly by hand. After the type is set it is corrected by a proofreader, and when corrected it is taken to the imposing room where it is placed in a steel frame known as a chase. When securely locked in the frame it is ready to be printed in the pressroom. The pressroom has many different types of presses such as cylinder presses, flat-bed presses and platen presses. Platen presses are used mostly in small shops which cannot afford to buy larger and more expensive presses. After the sheets of paper have been printed they are taken to the bindery room where they are bound together either by staples or by stitching with thread.

Well! Do you think that you would like to be a printer?

—Frank Umek (Chicago, Ill.)

The Boy Who Got Ahead Of His Teacher

Do you know that a hundred and fifty years ago boys and girls were as bright as those of today—and perhaps even more so? In those days there were no movies, nor many shows, to take the youngsters time, and they found pleasure in reading and studying.

Well, about that time there lived in New Hampshire a very bright boy, and he was clever, too. He was a real red-blooded boy, and loved all sorts of sports, among them fishing, and this was a great snare to him, and caused him many a hard-fought battle with the temptation to absent himself from school.

On one occasion, Daniel brought upon himself a reprimand from his teacher for fishing without leave, and staying away from school a whole afternoon. The teacher felt that he could not possibly let such a flagrant transgression go unpunished, so he set Daniel the difficult task of translating one hundred lines of Virgil, to be recited the next day, in addition to his other studies.

Daniel decided to surprise his teacher; so he did not retire that night at all, but sat up all night poring over his Virgil. The next day when the hour for recitation came, and the hour arrived for Daniel's penance, there was a twinkle in the teacher's eye at the prospect of Daniel's discomfiture; but to his very great surprise Daniel recited his hundred lines with ease.

"Very well," said the teacher, disappointedly preparing to close the book, with no word of commendation.

"But, Doctor," assured Daniel, "I have a few more lines that I would like to recite."

"Go on then," replied the teacher, suppos-

ing that the lad might have ready twenty or thirty lines more; but Daniel kept on until he had recited another hundred lines, at which the teacher was so taken aback that he said heartily, "Really, Dan, I compliment you on your industry," and again preparing to close the book.

"But," said Daniel, "I have studied further!"

"Very remarkable, Dan; you may continue to recite."

Daniel reeled off the third hundred, which he appeared to know quite as well as the previous two.

"You are a very smart boy, Dan," said the teacher, with a mingled feeling of approval and relief; for it is rather tedious to listen, critically, to the translation of three hundred lines of Virgil.

"But," boasted Daniel, "I am not through yet."

"Pray, how much have you read, boy?" asked the teacher in genuine amazement.

"I can recite five hundred more, if you like, Doctor," said Dan, seeing that the tables were turned, and fully enjoying the teacher's astonishment.

"No, that will do for today, Dan," he assured the boy; "I don't think I have time to hear any more now. You may have the rest of the day for fishing."

And so Daniel Webster went off to look for his fishing pole, chuckling to himself about how he got ahead of his teacher.

(Adapted from Ida Lee Johnson in "Boy Life")

To The Virgin Mary

He grew. Too swiftly flew the precious years
Of darling childhood. Alone, you counted them,
One by one, bright gems to clutch and cherish
In your yearning heart, against the coming time
When He, no longer leaning on your knee
To light your being with His life-giving smile,
Must be about His Father's business. Many times
You crept beside His bed, with but the kindly
moon
For lantern-light, and softly knelt, and heard

Once more the lullaby from Heaven, as you
kissed
His lovely forehead, and caressed, with blessing
With your lightest touch, His curling hair.
Thus, through many hours of dim, still night,
You sought His presence, and kept vigil there,
For even in His sleep He radiated peace to you;
He woke and found you lying there, asleep,
Your face so young again with its calm smile
In dreams

—Josephine P.

The Mail Bag

Willard, Wis.

Dear Junior Friend:

Am terribly sorry that I couldn't continue with the Junior's Contests but anyway: CONGRATULATIONS TO THE WINNERS!

I suggest that the contests for the coming year should be different every month. I have a contest ready that I think will be interesting

I hope you will be satisfied with my suggestion and can use my contest plan sooner or later. With many wishes for a Merry Christmas and a Happy New Year, I remain,

Your friend,
Anna Volovsek
Willard, Wis.

Dear Junior Friend:

I am a new comer and a new member to the Junior Friend's Club. I saw the "want ad" in the Ave Maria, so I thought I would send in my suggestions.

I suggest that the change be made every 3 months. In this way a prize would be given every 3 months. The contest would not be so long drawn out and a winner would be had sooner. I am submitting a contest plan also which I hope you can use in the contests for this coming year. Here it is

Hoping that my suggestion is a good one and wishing every one of the JUNIOR FRIENDS A MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR, I am,

Your new friend,
Margaret Volovsek

JUST THIS MINUTE

If we're thoughtful, just a minute
It whate'er we say and do;
If we put a purpose in it
That is honest through and through
We shall gladden life and give
Grace to make it all sublime;
For, though life is long, we live it
Just a minute at a time.

Just this minute we are going
Toward right or toward wrong;
Just this minute we are sowing
Seeds of sorrow or of song.
Just this minute we are thinking
On the ways that lead to God,
Or in idle dreams are sinking
To the level of the clod.

Yesterday is gone; to-morrow
Never comes within our grasp;
Just this minute's joy or sorrow,
That is all our hands may clasp;
Just this minute! Let us take it
As a pearl of precious price,
And with high endeavor make it
Fit to shine in paradise.

HELPING ONE ANOTHER

"Helping one another," the snowflake said,
As it nestled down in its fleecy bed,
"One of us would not be felt,
One of us would quickly melt;
But I will help you and you help me,
And then what a big white drift will be."
"Help one another," the maple spray
Said to its fellow leaf one day,
"The wind would wither me here alone.
And I should be gone ere the day is done,
But I will help you, and you help me,
And then what a splendid shade there will
be."
"Help one another," the dewdrop cried,
Seeing another drop close by its side,
"The warm summer breeze would drive me
away,
And I should be gone ere the close of day,
But I will help you, and you help me,
And we'll make a brook and run to the sea."
—Author Unknown.

Choose the Right Job.
Preparat for It.
Get It.

Become a Man — Not a Machine
See Beyond Your Job.
Serve As Well As Succeed.

**BOOST
THE
JUNIOR'S
CORNER**

NAŠ STRIČEK

Dragi Striček:—

To je moje prvo pismo. Jaz sem tudi članica Ave Maria kluba. Imamo seje dvakrat na mesec. Smo imele tudi Halovin party. Sem učenka šestega razreda in moja učiteljica je sestra Bertilda, ki je tudi Slovenka. Vsi jo imamo radi. Zdaj končam svoje pismo in Vas lepo pozdravljam.

Theresa Cesar iz Newburga.

Draga Rezika:—

Prav vesel sem, da si mi pisala. Res je to Tvoje prvo pismo, pa upam, da ni zadnje. Nikar ne bodi taka kot mnogi drugi dečki in deklice, ki so začeli lansko leto pisati in so obetali še več pisem, potem so pa na vse pozabili. Da bi jih koklja brenila! Enkrat jih bom tako na glas poklical, da se bo slišalo prav do njihovih hiš. Radoveden pa sem, kakšne so tiste vaše seje dvakrat na mesec. Kaj ko bi poslale en zapisnik take seje, da bi ga jaz objavil v Ave Mariji? Pomenite se in pošljite. Pozdrav Tebi in vsem klubaricam.

Tvoj Striček.

Dragi Striček:—

Najprvo Te lepo pozdravljam in Ti voščim vesele božične praznike. Da bi mali Jezušček v jaslicah dal Tebi sveti blagoslov. To Ti želim. Jest sem Slovenka in sem stara deset let. Pa z Bogom za enkrat. Kadar se bom pa še kaj bolj naučila slovensko pisati, se bom pa spet oglasila.

Frances Zupančič, Morgantown, Pa.

Draga Francka:—

Prav lepa hvala za prijazna voščila. Gotovo Te bo Jezušček v jaslicah uslišal in dal meni velik blagoslov, pa tudi Tebi. Le kmalu spet piši. Če boš večkrat pisala, se boš kmalu zelo dobro naučila slovensko. Ze to Tvoje pr-

vo pismo je jako dobro. Torej pozdrav in srečno novo leto.

Tvoj Striček.

Dragi Striček:—

First of all I want to say hello to everybody, especially to Father the editor, and to my friends Dorothy Tomsic, Hilda Malover, and Helen Rupnik. I don't have much news to tell you, but the first news is that I won a prize in a Hallowe'en Party that we had at our school. The prize was a Five-Year Diary. My mother said that I am going to copy from her to win prizes. The next news is that we had the first snowfall today and did we have fun! We are not satisfied with this little bit of snow because there isn't enough to go sled-riding. Now I am going to say a little poem. I think it will just fit to this writing.

Ena tička mi poje,
pa sama ne vem ki.
Tam v snežnem gozdiču
gor na vejci sedi.

Bertha Usnick, Morgan, Pa.

Draga Berta:—

Mislim, da ste sedaj že dobili dosti snega in se lahko sankate noč in dan. Tudi pri nas ga imamo. Čestitam Ti, da si dobila tako veliko nagrado. Radoveden sem, kaj si že napisala v tisti dnevnik. Kadar bom prišel na Žirovski vrh tam pri Vas, mi boš morala pokazati, da bom bral. Zdaj pa Tebe in vse Žirovce prav lepo pozdravljam.

Tvoj Striček.

Dragi Striček:—

Striček čaka in čaka, jaz pa še vedno lenoba taka! Danes me je pa mama kar nagnala, da moram pisati. Pa kaj posebnega tako ne vem. V zadnji številki Ave Marije sem trikrat vse strani obrnila, pa nisem nič našega Strička notri dobila. Mamo sem vprašala, zakaj ni nič Strička notri, pa mi je povedala, da so tudi drugi leni za pisati kakor sem jaz. Tako pa res ne sme iti več naprej. Zima je pri nas. Pri vas pa gotovo nič ne zebe, ko sedite v zapečku. Jaz sem pa radovedno, če imate tak zapeček, kakor mama pove, da ga imajo v starem kraju. Zdaj pa Vas lepo pozdravim in Vam voščim vesele božične praznike pa srečno novo leto. Pa tudi zopet tisoč novih naročnikov v letu 1938. To Vam želi Vaša

Lena Robich, Presto, Pa.

Draga Lena:—

No, zdaj si že malo manj lena. To me veseli. Posebno pa še obljuba, da tako ne sme iti naprej. Mene bi veselilo, če bi še druge mame tako nagnale svoje lenuharje k pisanju kot je Tebe Tvoja mama nagnala. Bog je živi! Naš zapeček je pa malo drugačen kot oni v starem kraju. Če bi ne bil malo drugačen, bi pa bil res ravno tak. Vidiš, tako je s to rečjo. No, zdaj sem Ti vse lepo razložil in skoraj ni treba, da bi sama prišla pogledat, kakšen je naš zapeček. Če pa prideš, bom pa zelo vesel. Zdaj pa lep pozdrav in tudi Tebi veliko dobrih voščil za novo leto.

Tvoj Striček.

OZNANILA

1. Ko bo ta številka v vaših rokah, bo naša KAMPANJA ZA TISOČ NOVIH naročnikov nekako leto dni stara in torej — doslužila! Ampak sedaj, ko to pišem, manjka do novega leta še dva tedna. Torej je treba še čakati do novega leta, ali pa vsaj do starega leta pozno zvečer, preden nam bo mogoče dati ves obračun o uspehu te kampanje. Prosimo tedaj potrpljenja. Samo toliko za sedaj izdamo, da je kampanja še vedno živa. Saj smo zadnjič samo na en dan dobili v office nad 50 novih! Potemtakem lahko pričakujete, da v februarški številki, ki bo prinesla končne številke, ne mislimo prav nič — jamrati. To je že nekaj, ali ne

2. Tudi to naprej povemo, da po končani kampanji ne mislimo nobenemu PREPOVEDATI, da bi nam skušal dobiti novih naročnikov. O, tisto ne. Po naših mislih bi se celo spodobilo, da bi za TRIDESETLETNICO našega lista zopet napovedali kampanjo. Pa vendar tega ne bomo storili. Samo na srce bomo tu pa tam položili vsem dosedanjim delavcem to misel, ampak SITNOSTI ne bomo uganjali. Kadar je kampanja, pa kar ne gre brez — sitnosti . . .

3. Okoli STO KOLEDARJEV za 1938 še leži v officu in čaka odrešenja. Nič več, prav res ne! Če pomislimo, da je bilo pol tisoča KOLEDARJEV letos več tiskanih ko lani, se ta reč prav čedno sliši. Še vse bolj čedno pa bo, kadar bodo za lanski tudi letošnji vsi — šli. Torej STO naj se vas še oglasi, da ga hitro pošljemo.

4. Naši naročniki v Canadi, tako smo opazili, dobivajo list šele okoli 10. v mesecu. Poprašali smo na pošti, zakaj tako, pa pravijo, da je že tako. Menda je to kar po nekem paragrafu. Bomo še podrezali in videli, če se da kaj narediti. Ako ne, bomo morali samo za potrpežljivost prositi.

5. Nekateri naših dobrotnikov so slabe volje, ako ne vidijo takoj v naslednji številki priobčenih svojih darov ali naročenih maš. Pa v tej reči se ne moremo poboljšati. Čas in prostor sta naša gospodarja pri tem. Zato nikar ne pošiljajte pritožb v slučaju, da ne vidite svojih imen tam, kjer jih pričakujete. Počakajte en mesec ali celo dva. Ako še takrat nič ne bo, potem pa le — po nas!

6. Popisi raznih slavnosti obletnic, smrti in pogrebov spadajo bolj v dnevno časopisje. Naš list jih rad na kratko omeni, če kdo pošlje poročilo, ampak prav res — na kratko! Večinoma je nemogoče take reči TAKOJ prinesiti, med tem smo jih pa že drugje brali, zato ne kaže na dolgo in široko ponavljati. Ali ni res tako?

7. Naš pomožni upravnik, brat Lovrenc, mora te dni enkrat na operacijo, ki ima biti precej resna. Upamo, da bo kmalu zopet vse dobro. Priporočamo ga v molitev in če bo delo v officu okoli novega leta kaj zaostajalo, prosimo oprostjenja, ker sedaj veste, zakaj bo tako, če bo. Morebiti bo pa še vse prav. Upajmo.

CVETJE MED TRNJEM

Povest iz življenja.

Priredil B. A.

Drugo poglavje:

GOSPOD ALOJZIJ SREČA ANITO.

PRVA leta mojega bivanja na francoski župniji se ni zgodilo prav nič posebnega. Potem se je pa kar naenkrat začelo. Ko sem se nekoč vračal iz velikomestnega dela v Parizu, sem popolnoma nepričakovano doživel nenavadno srečanje.

Tisto popoldne sem bil obiskal Bernarda Malona, velikega "francoskega" doktorja, in sem se vračal del poti peš proti domu. Ni bila moja navada, hoditi po tisti poti, in še danes ne vem, zakaj sem tokrat zavil tjakaj. Ulice so bile ozke in umazane, neprijeten duh po kuhinjskih odpadkih se je širil na vse strani. Povsod je bilo polno zakotnih gostilnic, iz katerih je puh-tel prav zopern smrad.

Ravno sem hotel zaviti mimo neprijaznega ogla tesne ulice, ko zaslišim krik razjarjene ženske, ki je vpila, bolje rečeno, cvilila z viškom raskavega glasu:

"Pošast! Ubila te bom, če se mi hitro ne premakneš."

Ozrl sem se, da bi videl, kdo je bila posestnica tega angelskega glasu. Prav tako sem bil radoveden, kdo je tista uboga stvar, ki so ji veljale one ljubeznive besede.

Na pragu one neštevilnih gostilnic, ki je nosila napis: Pri črnem mačku, je stala oguljena čarovnica in takoj sem vedel, da je one kričnje prihajalo iz njenega grla. Prvi pogled nanjo me je prepričal, da bi beseda "pošast" bila bolj prikladna zanjo nego za tisto bitje, ki mu je v resnici veljala. Ženska je imela v eni roki staro sekuro, v drugi pa debelo poleno. Tako sem mogel uganiti, kaj je bilo njeno opravilo neposredno pred mojim prihodom tja. Nato sem se ozrl proti tisti strani, kamor so kazale oči stare čarovnice. Zagledal sem drobno dekletce,

umazano in raztrgano, ki se je potekalo preko ulice pod bremenom težke butare lesa. Stopala je naglo, kolikor so ji pač dopuščale oslabele oči. Deklica je vrgla svoj tovor pred hišni prag, neusmiljena ženska je pa spustila sekuro in poleno na tla, planila na otroka in ga začela obdelovati s pestmi.

To je bilo preveč za mojo irsko kri, ki je vzkipela ob pogledu na tako satansko krutost. Planil sem preko ceste in zgrabil za ženskinjo roko, ki se je bila pravkar dvignila za nov udarec, namenjen ubogemu črviču, ki se je zvijal pod udarci pri nogah krute starice.

"Stoj, morilka!" sem zakričal. "Ali imaš človeško srce, da se na ta način znašaš nad siromašnim otrokom?"

Spustila je deklico, ki se je opotekla proti meni in se oklenila mojega talarja kot da išče zavetišča pred nadaljnji udarci.

Grdogleda starica je bila očitno bolj iznenadena kot prestrašena zavoljo mojega nastopa, zakaj prebadala me je s svojimi temnimi očmi s tako nejevoljo, kot bi hotela reči: Zdaj prideš pa še ti na vrsto . . .

"Pošast", je zakričala, "kaj pa vse to vas briga? Kanalja!"

"Počasi, gospa," sem ji pretrgal besedo. "Na Francoskem imamo postavo, ki kaznuje vsako krutost. Poskrbel bom, da boste občutili strogost tiste postave."

Njeno iznenadenje je bilo nekaj posebnega in prav tako presenečena je bila mala, ki se je trdno držala mojega talarja in strmela vame navzgor z radovednimi očmi, mokrimi od solz. Obema je bil to popolnoma nov doživljaj in se nista mogli načuditi, da francoski duhovnik tako surovo govori na javni cesti.

Stara čarovnica je začela naenkrat spreminjati barve, ko je videla, da sem potegnil iz žepa beležnico ter si zapisal ulico, številko in ta-

ko dalje. Najbrž je mislila, da sem francoski detektiv v duhovniški obleki. Začela je z mehkejšim glasom in me skušala pridobiti.

“O, duhovni gospod, jaz sem siromašna žena in moram trdo delati, ker imam moža pijanca. Nikogar nimam, da bi mi pomagal, razen tega nesrečnega ščeneta tu, ki me samo draži in mi nagaja. In vendar sem jo jaz rešila, čeprav mi je bila popolna tukaj, ko jo je lastna mati zavrгла in se šla utopit v reko. Da, to sem storila za to podgano, čeprav sama nimam kaj jesti, nikar da bi se morala ukvarjati s krmljenjem tujih otrok.”

Kdo ve, kako dolgo bi trajal ta bolesten zagovor, da nisem planil vmes in napravil konec.

“Naj bo otrok vaš ali ne, nimate pravice, da ga tako surovo pretepetate. Bolje bi bilo, da umrje od lakote, nego da ga mučite na tak način. Sicer pa mislim, da bi morali imeti tudi malo več spoštovanja do duhovnika, kakor da govorite ž njim s tako neuglajenimi besedami.”

Pograbilo me je, ko sem se spomnil, kako spoštljivo govore ljudje z duhovnikom na Irskem. Ako bi moje rojakinje tam gori slišale govorjenje te Parižanke na moj naslov, bi ji gotovo tiste članice vojskujoče se Cerkve uničile za nekaj časa vso žensko lepoto . . .

Ta možakinja, ki ji je bilo ime gospa Lamere, je bila očitno vzorec tistega brezbožnega in zločinskega stanu, ki so ga vzgajali francoski brezverci v sramoto svoje domovine.

Med razgovorom z gospo Lamere sem od časa do časa pogledal nežno bitje, ki se je tako tesno oklepalo mojega talarja. Bil je lepa deklica, čeprav se je držlo polno umazanosti njenih drobnih lic. Mislil sem si, kako ljuka prikazen bi utegnila biti, če bi živela pri ljudeh, ki bi primerno skrbeli zanjo. Črni lasje, ki bi še povzdignili lepoto nežnega obraza, če bi bili uravnani s spretnostjo materinske roke, so bili zmašeni skupaj kot sračje gnezdo. Posamezni kodri so padali preko čela na oči, kakor da bi se hoteli odtrgati od družbe umazanih tovarišev vrhu glave. Njene velike, temne oči so kljub vsemu neprijetnemu vtisu osvojile moje srce, ko so tako zaupno in proseče zrlle vame z vse večjo zgovornostjo kot bi jo mogle izraziti besede. Po kratkem premisleku sem se odločil, da poskusim izviti to ljubko bitje iz krempljev stare čarovnice ter jo poslati v zavod usmiljenih sester.

“Tako, gospa,” sem končno dejal. “Ko je ta

otrok taka muka za vas, ali bi ne bilo bolje, če bi ga poslali v kako zavetišče, kjer bi skrbeli zanj na stroške koga drugega in bi ne bila več taka mora za vas?”

“To bi bilo jako dobro. Saj kanalja ni za nobeno rabo in jaz je tudi ne morem imeti pri sebi zastonj.”

“Dobro,” sem dejal, “ako se hočete ločiti od nje, jo bom jaz odvedel nekam, kjer ne bo delala vašemu dobremu srcu nobenih preglavic več. Ampak najprej mi morate povedati o njej vse, kar vam je znanega.”

“Prav dobro tako, gospod. Ako se hočete potruditi v moje stanovanje, vam bom pokazala vse, kar je njena ničvredna mati pustila pri meni tisti dan, ko se je šla utopit v reko Saine.”

Stopil sem za njo v nizko in umazano gostišče, ki je bilo polno najrazličnejših duhov po pijači in raznih zabelah.

Preden se je lotila iskanja deklčinih stvari, se je spet spravila na malo, ki je stala med vrati ob butari in z začudenjem gledala, kaj se bo zgodilo.

“Ti smrklja,” je kričala gospa Lamere, spravi že enkrat svojo butaro sem noter in razsekaj polena.”

Lahko sem si mislil, kako se bo godilo otroku po mojem odhodu, zato sem sklenil, da jo nemudoma odvedem.

Starka je stikala po neki zastarani šari in končno privlekla na dan porumenelo zamazano koverta.

“To je vse, kar sem našla pri otroku pred desetimi leti, ko sem jo zagledala ležati na tleh tam v gostilniški sobi.”

“Pred desetimi leti?” sem zaprašal. Saj dekletce ni bilo podobno, da šteje več ko kakih pet ali šest let. Toliko bolj mi je bilo torej jasno, kakšno življenje je imela ta drobna stvarca pod streho gostilne Pri črnem mačku . . .

“Da, gospod,” je dejala starka, “to je bilo pred desetimi leti. In vsa ta leta sem morala krmiti to tujo zalego brez vsakega povračila in celo brez najmanjše zahvale.”

Pri sebi sem pomislil, da ves račun za hrano in vso oskrbo, ki je je bila deležna v tej hiši moja varovanka, ne bi moglo znesti posebno velike svote. Vendar nisem segel babi v besedo.

“Da, v januarju je minilo deset let. Tam sem stala za baro in stregla gostom, ko vstopi neznana ženska in zahteva pijače. Spila je na

dušek in vrgla tri beliče na mizo. Mencala je nekaj okoli svežnja, ki ga je imela pod ruto — seveda nisem prav nič vedela, kaj je bilo — pottlej je zbežala nazaj na cesto in zginila za vselej. Jaz sem ravno točila gostu — še zdaj vem njegovo ime, bil je sosed Jaka. In ko je spraznil kupico, se je obrnil in zapazil, da leži nekaj na klopi poleg pulta. Poklical me je in sva pogledala. No, prišlo je na dan, da je bilo v cunjah drobceno dete in to je zdaj tista umazanka tam. Takoj sem rekla Jakobu: Stavim, da je ženska nalašč pustila otroka tu, samo da bi se ga iznebila. Skoči za njo in jo privleci nazaj. Ne bom jaz držala pod streho take tuje zalege. No, ko je Jaka odšel, sem si vzela več časa in sem preiskala zavoj in otroka. Oblečen je bil v fino oblekico in na njegovi srajčki sem našla pripeto to kuverto. Jaka se je kmalu vrnil in povedal, da za žensko ni najmanjšega sledu. Drugi dan so privlekli njeno mrtvo truplo iz reke, vsaj mislim si tako, da je moralo biti njeno. To je cela zgodba, gospod. Takoj boste spoznali, zakaj sem obdržala otroka pri sebi in ga nisem poslala v sirotišnico."

Segel sem po koverti in privlekel iz nje enako zamazan kos papirja in fotografijo neznanega moškega. S precejšnjo težavo sem razbral tistih par besed, ki so bile vržene na papir z žensko pisavo. Takole sem bral:

"Dragi tujec, ki bo to pismo prišlo v tvoje roke, za božjo voljo te prosim, skrbi za moje dete. Jaz ne morem več živeti. Ko boš prebral to pismo, bom jaz že na drugem svetu, toda srce mi ne pusti, da bi tudi otroko potopila, čeprav sem pred Bogom prepričana, da bi bilo bolje zanj, če bi mu ne bilo treba živeti tega življenja, ki je bilo meni tako strašno bridko. Tu pridenem 200 frankov, to vse moje premoženje na tem svetu, to mi je dal on, preden me je pustil za vselej. Teh deset zlatnikov sem hranila za otroka. Nekaj časa sem skušala sebe in otroka preživljati s šivanjem, zdaj je pa še tega konec. Nobene bodočnosti ne vidim pred seboj, zato je najbolje, da umrjem. Enkrat moram itak umreti in za me ni druge rešitve ko grob . . . Ta denar bo menda zadostoval za nekaj časa, morebiti boste pa pozneje našli kje v mestu onega brezsrčnega podleža, čigar sliko tudi prilagam. To je vse, kar imam od njega, razen otroka. Morebiti se bo njegovo srce, ki je bilo tako kruto z menoj, omehčalo, kadar mu

pride pred oči ta uboga sirota . . . Naj vam Bog povrne vse, kar boste storili za moje dete, meni naj pa odpusti moj drzni korak do reke, čemur se ne morem več upirati."

Ko sem pismo prebral, sem si ogledal fotografijo. Kazala je moža okoli trideset let. Po teze njegovega obraza so bile prilično lepe. Vendar je bil v njih neki izraz, ki ni vzbujal ne privlačnosti ne zaupanja. Ob spodnjem robu slike je bilo z nerodno roko zapisano njegovo ime, pisava je bila ista ko v pismu. To je bil torej otrokov oče, Vincent Delaru. Še enkrat sem si ogledal fotografijo. Obraz po moji sodbi ni kazal Francoza, vendar ime je bilo francosko. Toda kakšen pomen je imelo sedaj vse to? Saj ni upanja, da bi ga kdaj srečal. Pismo in sliko sem vtaknil v žep in se zopet obrnil do gospe Lamere.

"Torej, žena, ko ste vzeli tisti denar, ste se obenem zavezali, da izpolnite zadnjo željo mrtve matere. Ni mi treba spraševati, kako ste izpolnjevali svojo dolžnost, saj to sem videl na lastne oči . . . Ali ste res popolnoma pozabili, da je nad nami Bog, ki dobro plačuje in hudo kaznuje? Kaj mislite, ali bi bila nesrečna mati pustila dete v vaši gostilni, če bi bila slutila, kako se bo ubogemu črvičku godilo? Ali ga ne bi rajši utopila, ko je utopila sebe?"

In je spet začela tožiti, kako je siromašna, koliko mora delati, kako grdega pijanca ima za moža. Ljudje te vrste ne bodo nikdar priznali svoje krivde. Svojo podlost vedno naprtijo komu drugemu, ali pa vsaj okoliščinam. Nikoli jih ne moreš pripraviti do tega, da bi se potrkali na prsi in rekli: Mea culpa! Za priznanje lastnih napak je potreben čut za čast. Pri teh ljudeh je pa čut za čast že davno popolnoma zamrl.

Pripravil sem se torej za odhod in dejal:

"Tako, gospa, otroka bom vzel in ga odvedel v sirotišče, toda zavedajte se, da se s tem odpovedujete vsem pravicam do te deklice za vse čase. Kar sem videl pri vas, je pač dovolj, da bi vas moral poslati v ječo kot morilko, zakaj malo je manjkalo, da niste otroka do smrti sestradali in pretepali."

"Ne bojte se, da bi se kaj takega zgodilo. Saj komaj čakam, da se znebim te tuje zalege, in še na misel mi ne bo prišlo, da bi jo hotela še kdaj videti."

"Dobro tako," sem dejal in stopil pogledat

za izvoščekom. Kmalu sem ga našel. Kar se tiče deklice same, ni bilo treba niti vprašati, če hoče z menoj ali ne. Gotovo bi bila šla z vsakim, samo da bi bila spred oči posestnice gostilne Pri črnem mačku.

Kupil sem še staro veliko ruto od gospe Lamerere — pet frankov sem moral dati zanjo — zavil vanjo otroka in ga nesel v kočijo. Med potjo v zavod sv. Vincencija sem začel pogovor s svojo varovanko.

“Tako, draga moja, kako ti je pa ime?”

“Anita sem, gospod.”

“Samo Anita, nič drugega?”

“O da, gospod, imam še polno drugih imen. Kličejo me hudič, kanalja, pošast, pank . . .”

Brž sem ji ustavil naštevanje lepih naslovov in s smehom dejal:

“O, to vem, draga moja, to sem sam slišal. Toda jaz ne mislim tega. To so same grde besede in samo grdi ljudje jih izgovarjajo.”

“Ampak, gospod, jaz sem grda deklica. Moja mati je vedno tako rekla.”

Uboga stvarca! Torej sirota misli, da je gostilničarka Pri črnem mačku njena mati . . . Kakšne občutke je morala v tem nežnem bitju vzbujati sladka beseda — mati!

Zdelo se mi je prav, da to misel takoj izbijem iz njene glave. Saj si je težko misliti na svetu kaj bolj žalostnega, kakor če beseda “mati” ne privabi v otrokovo srce žarek sonca in kosček veselja na njegovo lice.

“Drago dete,” sem dejal, “gospa Lamerjeva ni tvoja mati. Zate je ona toliko kot nič. Tvoja mama te je rada imela in te je pred smrtjo pustila pri Lamerovih. Seveda je mislila, da ti bodo dobri. Ne, dete moje, nobena mati bi ne ravnala z otrokom tako kot je gospa Lamere delala s teboj.”

Začudeno me je pogledala in dejala:

“Gospod, kje pa je potem sedaj moja prava mati?”

Videlo se je, da ni razumela vsega pomena mojih besed.

“Mrtva je in upam . . .” Malo sem pomislil, kaj bi rekel. Res, vrgla se je v naročje večnosti, preden je bila pozvana, toda ali je bila odgovorna za svoje prenačljeno dejanje? Žalost, glad, kesanje — vse to jo je najbrž za hip spravilo iz uma. “Da, dete moje, upam, da je v nebesih.”

“O, vi hočete reči, gospod, da so jo dejali v

mrzlo in temno jamo, potem pa nametali nanjo ilovico in kamenja?”

“Da, dragica, mislim da so jo nekako tako pokopali. Toda ali ne veš, kje so nebesa, dete moje?”

“O, seveda, tam gori!” Tako je dejala in pokazala z umazanim prstkom proti nebu.

“In kdo je v nebesih?” sem vprašal dalje in poizvedoval, če je imel otrok kaj pouka v verskih rečeh.

“Bog, angeli in dobri otroci,” je odgovorila z vidno bojaznijo, da zanjo ni tam gori prostora.

“Ti pojdeš tudi v nebesa nekoč, ali ne, Anita?”

Tako čudno me je pogledala, da se je kar videlo, kako dvomi o moji pravovernosti.

“Nemogoče, gospod, ker jaz sem hudobna, zlobna, hudičev otrok . . .”

“Nehaj, nehaj, dragica,” sem vzkliknil. “Teh besed ne smeš nikoli več spregovoriti. Pozabi vse, kar si videla in slišala pri Lamerjevih. Bodi pridna in stori vse, kar ti bodo rekli. Tudi moraš rada moliti, potem boš gotovo lahko prišla v nebesa k Bogu, angelom in pridnim otrokom!”

“O, gospod, saj bom pridna in bom rada ubogala. Tudi ne bom več jokala, kadar me bodo topli, in tudi . . .”

“O, nič se ne boj, da bi te topli. No seveda, če bi bila kdaj res zelo zelo hudobna. Pa saj vem, da taka nikoli ne boš. Saj ti ne bodo nalagali kaj tako težkega, da bi ne mogla z lahkoto narediti.”

Takrat je izvošček ustavil pred zavodom. Sestra me je sprejela s prijaznim nasmehom.

“Kaj imate pa tu, prečastiti? O, majhne- ga angelčka. To je lepo!”

Takoj jo je vzela v naročje kot majhno dete, zakaj Anita je bila lahka kot pero. Pobožala jo je po umazanih laseh, da je Anita zrla vanjo kot v čudež z drugega sveta.

Na kratko sem povedal njeno zgodbo in uredil vse za sprejem v zavod. Začel sem se poslavljati, ko je dekletce postalo nemirno v sestrih rokah, se jokaje izvilo od nje in planilo k meni.

“Ne smete iti, gospod, ne smete iti. Ostanite pri meni. Moja mati bo prišla in me spet tepla in jaz bom spet hudobna, da ne bom mogla nikoli v nebesa k Bogu in pridnim otrokom.”

“Tiho, mala moja,” sem jo tolažil in ji pri-

govarjal. "Saj bom kmalu prišel na obisk, gospe Lamerove pa nikoli ne bo sem. Saj ne ve, kje si, in tudi nič ji ni zate. Dobra sestra bo skrbela zate, umila te bo in počesala, pa tudi lepo obleko ti bo dala."

Take in enake obljube so jo potolažile, da se je sprijaznila z mislijo na moj odhod. Dala mi je roko v slovo in dejala:

"Pa z Bogom, gospod, le kmalu pridite pogledat, če sem pridna."

Njen hvaležni pogled — ves otroški in vendar tako globok — me je prebogato nagradil za vse, kar sem storil zanjo doslej, pa še za vse nadaljnje žrtve, ki bi jih utegnil od mene zahtevati dekličin blagor.

Nič več ko dobra dva tedna me je vzdržalo, da nisem šel pogledat svoje male varovanke. Potem sem zopet pohitel v zavod.

Pot me je vodila mimo izložbenega okna, kjer sem videl celo razstavo igrač, med njimi krasne "punčke". Do tistega dne se nisem nikoli menil za take reči in še na misel mi ni prišlo, da bi kdaj kupoval — punčko. Danes je bilo vse drugače z menoj. Ko sem zrl v okno,

so bile pred menoj same punčke in ob njih sem videl Anito, kako jih ljubeče gleda s svojimi velikimi očmi. Še malo in stopil sem v trgovino...

"Kaj želite, gospod?"

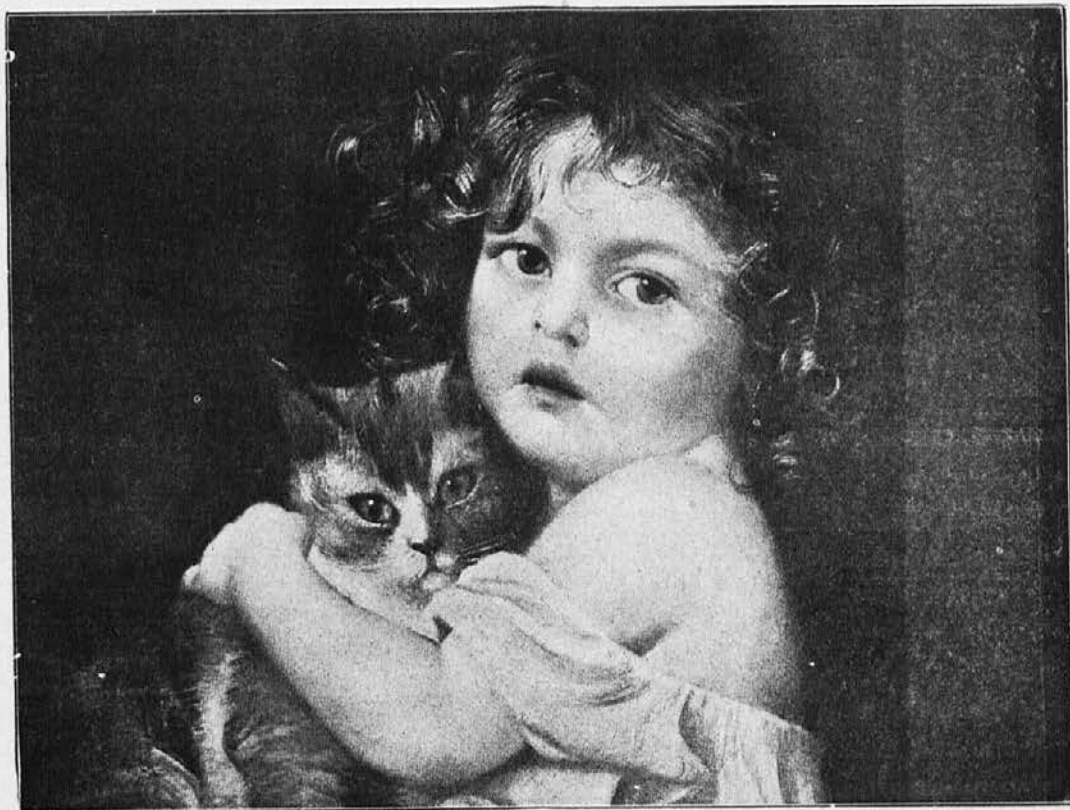
"Punčko želim kupiti."

Prodajalka me je odvedla v oddelek za igrače in se nekako nagajivo posmihala. Ko sem izbiral in iskal pravo, sem opazil, da so se zbirale blizu tam druge prodajalke in s porednim nasmehom opazovale moje prebiranje. Ko sem imel "pravo" v rokah, sem komaj počakal, da so mi jo zavili, vrgel sem zahtevani denar na pult in prav brez potrebe skoraj tekkel na cesto, skoraj tako, kakor bi bil punčko — ukradel . . .

Tista zadrega me je pa hitro minila in ko sem izročal punčko mali Aniti, sem bil za vse neizmerno poplačan. Otrok je brž preiskal vse posamezne mikavnosti na punčki, vse od mehkih laskov do svilenih trakov, pritisnil ljubko stvarco na prsi in vzkliknil:

"Kako srčkana punčka, kako srčkana punčka!"

"Vidiš, Anita," sem dejal, "kako lepo je dobri Bog poskrbel zate. Naročil je sestram,

da ti dajo mnogo lepih reči, pa še mene je opomnil, da bi ti rada imela punčko. Sedaj moraš biti prav pridna in hvaležna Bogu za vse. Vsak večer se mu lepo zahvali, preden greš v posteljo.”

“Da, gospod,” je dejala Anita, “prav hvaležna sem Bogu. Ampak rada bi ga videla in ga poljubila in mu povedala, kako rada ga imam.”

To me je nekako pretreslo. Rada bi ga videla! Ali ni tudi moj prijatelj Henrik sredi težkih dvomov vzklikal: Hotel bi videti Boga, hotel bi ga občutiti, drugače ne morem verovati...?

Misli so mi ostale pri Henriku. Videti Boga! Ali ni končno ta želja popolnoma naravna? Ali ne hrepenimo vsi po nečem, kar bi lahko otipali in čemur bi naklonili vso svojo ljubezen? Da, to mora biti naravno. Bog nas je ustvaril, toda — čemu?

In sem se spomnil na besede: Blagor tistim, ki niso videli, pa so verovali. — Torej moramo počakati tako dolgo, da se dvigne zastor pred našimi očmi.

Anita mi je presekala razmišljanje, ko je rekla:

“Gospod, zdaj bom pa zares pridna in Bogu ne sme biti nikoli žal, da mi je poslal to srčkano punčko.”

Pohvalil sem jo za ta sklep, toda nenadoma mi je zastavila težko vprašanje: “Kaj pa gospa Lamere, ki je bila nekaj časa moja mama, ona menda ja ne bo šla nikoli v nebesa?”

Očividno se je deklica v srcu branila takih nebes, ki bi v njih imela kaj pravice slavna gostilničarka Pri črnem mačku. Preden sem zavrnil malo krivoverko, sem se spomnil na besede Kristusove:

“Ako ne boste kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo...”

Potem sem dejal:

“Tega pa ne vem, draga moja. Ampak če bo le kdaj prišla tja gor, bodi prepričana, da te ne bo zmerjala in tepla. Ne, dobra ti bo kakor so ti dobre te tvoje sestre.”

Po tem odgovoru se je nekam zamislila. Jaz pa nisem hotel čakati, da bi mi zastavila kaj novih bogoslovnih vprašanj, zato sem se poslovil in obljubil Aniti, da jo bom prav kmalu zopet prišel pogledat.

(Dalje prihodnjič.)

(Opomba. V prihodnjem poglavju se bo bralo, kako je bil g. Alojzij povabljen na Malo-novo ženitovanje, in kako je zvedel, da se je tudi Henrik oženil.)

APOSTOL GOBAVCEV

Življenje Fathra Damijana.

Priredil P. Bernard.

IX.

P. DAMIJAN je po teh uspehih takoj napravil nadaljnji korak za izboljšanje razmer na otoku in za vzgojo svojih ljudi. Nagovarjati je začel manj prizadete bolnike, naj bi se lotili obdelovanja rodovitne zemlje. Odkazal je posameznim majhne kose zemlje in jih pregovoril, da so kopali in sadili sladki krompir ter druge tam uspevajoče pridelke. Mnogim se je to delo kmalu priljubilo in so bili ponosni na svoje njive in vrtove.

Vsakdo lahko razume, kolikega pomena je bilo to opravilo za uboge bolnike. Misel na delo in veselje nad doseženimi uspehi je odvajalo ljudi od slabih navad ter jih vodilo k dobremu. P. Damijan je pa skušal iti še malo dalje. Ni hotel, da bi novi kmetovalci sadili zgolj rastline, ki naj bi služile prehrani otočanov, temveč je želel imeti okoli hiše tudi gredice z lepo cvetočimi rožami. Jasno je, da je na novo vzbujeni čut za lepoto silno vplival tudi na vse drugo mišljenje in čustvovanje ubogih gobavcev. Ko so se začeli med seboj kosati, kdo bo imel lepše urejen cvetlični vrt, je P. Damijan vedel, da so iz nekdanjih divjakov postali zopet ljudje, sposobni za vsakovrsten napredek in kulturo. Tako in podobno je veliki apostol pripravljal svojo nesrečno čredo za voljno sprejemanje nadnaravnih lepote, ki jih prinaša človeškemu srcu vera v Boga in ljubezen do njega.

Toda še je bilo dosti dela za izboljšanje časnega življenja na otoku. Po vseh doslej omenjenih reformah je bilo treba misliti na boljše in primernejše oblačila. Gobavci so večinoma prihajali na otok oblečeni v cunje in cape. Razume se, da bivanje na otoku ni pomenilo drugega ko to, da bodo še tista bore oblačila kmalu razpadla in pustila prebivalce v popolni goloti. Vlada je sicer imela nalogo, oskr-

bovati otočane tudi v tem pogledu, toda nove obleke so dohajale na otok sprva v prav istem neredu kot prehrana. P. Damijan je pa kmalu dosegel s svojim čudno močnim vplivom, da so v vsaki vasi odprli prodajalno za obleko in druge potrebščine, kar je bilo vsekako mogočen korak naprej v civiliziranju nekdanj tako brezupnega kraja.

Utegne kdo vprašati: Kaj se pa to pravi? Kaj je pa mogla koristiti gobavcem prodajalna, če pa niso imeli denarja za nakup obleke in drugih potrebščin? O, to je vedel tudi P. Damijan. Zato je dosegel pri vladi, da je dovolila vsem gobavcem denarno podporo šest dolarjev na leto. To se nam sicer jako malo zdi, toda za razmere na otoku je bilo že precej. Vsekako so si mogli gobavci mnogo potrebnega oskrbeti s tem majhnim denarjem, obenem s tem je pa rasel njihov čut za človeško dostojanstvo in jih bolj in bolj približeval kulturni stopnji drugih krajev, koder so bivali zdravi in po napredku hrepeneči ljudje. Toda tudi ob teh uspehih se kulturno delovanje P. Damijana ni ustavilo.

Nekaj strašnega je bilo na otoku tisto poslopje, ki je bilo znano pod imenom "bolnišnica". Kako naj si predstavljamo bolnišnico brez zdravnikov, brez bolničark, brez zdravil in celo obvez? Res, težko si je misliti tako bolnišnico, toda otok Molokai jo je imel in to seveda po zaslugi tedanje vlade na Havajjih. Bolnišnica je bila torej bolj podobna mrtvašnici kot zdravilišču. Umirajoče gobavce so prinašali tja, jih polagali na tla, zakaj postelj tudi ni bilo, ter jih pustili tako "na lepem" umreti. Večinoma so na istem vozu z bolniki vred pripeljali tudi mrtvaške truge, če so sploh imeli dovolj tega blaga, zakaj vsak je vedel, da iz tiste barake ni izhoda drugam ko v grob. Kako strašno je moralo biti za te ljudi tisto umiranje in kaj je moral pretrpeti misijonar, ki je skušal olajšati zadnje trenutke teh ubogih žrtev, si pač dandanes niti od daleč ne moremo predstavljati. Da je zdrav in mlad mož vse to vzdržal, je gotovo eden največjih čudežev, ki so se dogodili pod soncem . . .

Mnogo mnogo truda in pregovarjanja je bilo treba, veliko dragocenega časa je poteklo, preden se je P. Damijanu posrečilo dobiti na otok stalnega zdravnika s potrebnimi zdravili za olajšanje nepopisnih muk, ki so spremljale

gobavo bolezen v njenih poslednjih stopnjah. Toda tudi to se mu je končno posrečilo. Kljub temu je ostal v ljudeh še dolga leta strah pred besedo "bolnišnica" in groza jih je obhajala samo ob zvoku te besede. Preveč se je bilo ukorenilo v njih mnenje, da bolnišnica ne pomeni drugega ko umiranje sredi neznosnih muk . . .

Toda Damijanova ljubezen do zapuščene črede ni segala samo do njihovega zadnjega zdihljeja, ampak je šla z njimi celo v grob. Do tistikrat na otoku Molokai niso poznali besede "pokopališče". Trupla umrlih bolnikov so zagrebli kjerkoli, dostikrat le toliko pod površino zemeljske plasti, da so bila komaj dobro pokrita. P. Damijan je pa odmeril posebno zemljišče, ki naj bi postalo otočanom "božja njiva", toda za kopanje dosti globokih grobov je moral sprva le samega sebe vdinjati, zakaj gobavci se niso dali kar meni nič tebi nič vpreči v tako resno in težko delo. Šele vztrajno prigovarjanje in stanoviten dober zgled je počasi toliko vplival, da so se nekateri možje dali vdinjati za grobokope. Sam je pa takoj položil roke na drugo delo in je začel zbijati mrtvaške rakve, da so bile vsaj malo primerne za pokopavanje med kulturnimi ljudmi. Lastnoročno jih je zbil vsega skupaj okoli tisoč, preden je mogel tudi to delo prepustiti svojim mizarским pomočnikom in učencem.

Primerno dostojen pogreb na otoku je stal nekako dva dolarja. Kje jih vzeti? Zopet nova naloga! Brž je P. Damijan ustanovil nekako pogrebno zavarovalno društvo, v čigar blagajno so gobavci plačevali vsako leto majhne zneske. Ob smrti svojcev so dobivali potrebno svoto za pogreb iz društvene blagajne.

Med bolniki, ki so še vedno prihajali na otok v velikih trumah, so bili tudi otroci. Vlada jih je lovila po vsem otočju in jih gnetla skupaj na otok Molokai. Kaj bo z njimi tam, na to ni mnogo mislila. Zato je pa zopet P. Damijan toliko bolj mislil na to, kako bi jim preskrbel primerna zavetišča. Po skoraj nepremagljivih naporih se mu je posrečilo, da je ustanovil posebno zavetišče za dečke in drugo za deklice. Dečki so se učili raznih rokodelstev, deklice pa zlasti šivanja in drugih gospodinjskih del. V ta dva domova je zbiral deco, ki je bila poslana na otok brez staršev. Za otroke, ki so živeli skupaj s starši v novo postavljenih hišicah, je ustanovil šolo pod milim nebom. Seveda si je s tem

nakopal novo nalogo šolskega učitelja. Otroci so se radi zgrinjali okoli njega in ni bilo dolgo, da sta se v njihovem jeziku pomešala pojma "učitelj" in "prijatelj", ki sta jim pomenila eno in isto.

Šele po vseh teh in takih zboljšanjih se je P. Damijan lotil dela, ki mu je bilo ves čas najbolj pri srcu, namreč postavljanje cerkva in kapel. Sedaj je imel že mnogo pomočnikov, vendar je tudi v tem oziru bilo glavno delo njegovo. Kmalu je imela vsaka naselbina svojo cerkvico, ki je bila nazunaj živo poslikana, da je bila bolj všeč otočanom, ljubečim močne in svetle barve. Ko je mož božji obhajal desetletnico svojega prihoda na otok, je bilo že toliko cerkva, da je lahko pisal svojim dragim: "Cerkva imam toliko, da pride na vsako leto mojega tukajšnjega bivanja po ena nova cerkev."

Ves ta čas, ko je P. Damijan toliko delal za napredek in pravo kulturo na otoku, se je pa moral neprestano boriti z razvadami in raznimi grdobijami, ki so prihajale na otok vedno znova z novimi trumami bolnikov. O tem nam bo poročalo prihodnje poglavje nekaj podrobnosti.

(Dalje prih.)

Pismo o čudežnem dogodku

Ivan Režek, Sunnyside, Utah.

POŠILJAM pismo iz starega kraja, v katerem se poroča o čudežnem dogodku, ki se je zgodil na priprošnjo Male Cvetke. Piše mi ga moja lastna sestra Barbara Režek. To se je zgodilo nad našo sosedo, č. sestro Marijo Janžekovič, ki je v Zagrebu pri sestrah. Tam sta bili poprej tudi dve moji lastni sestri, pa sta že obe mrtvi. Prosim, naj bo to pismo moje sestre priobčeno v našem listu, da se tako širi poznanje Male Cvetke tudi med nami in povsod, kjer berejo lepi list Ave Maria. Naj pripomnim, da se je ta č. sestra rodila v vasi Krašnjevec, fara Radovica, okrajno glavarstvo Metlika. Njen oče je bil moj birmanski boter. Zato sem se zanimal toliko bolj za poročilo o dogodku in sem naprosil sestro Barbaro, da mi bolj natančno piše. Zdaj naj pa sledi njeno pismo samo in v njem popis, kako se je vse to zgodilo.

Dragi moj bratec:—

Pišeš mi, naj Ti povem, kako se je zgodilo ozdravljenje, kot sem prej omenila. Poznaš Marjeto Gonajevo iz špičelnika. Njena hči je bila odšla v samostan. Pa je tako strašno hudo zbolela, da tudi najboljši zagrebški zdravniki niso imeli več upanja nad njo. Strašne rane je imela v želodcu. Tako se ji je stisnil, da je bil komaj še za žličko mleka. Nič več ni mogla jesti. Trpljenje je bilo veliko. Ena samostanska sestra jo je čuvala po noči, pa ni mogla biti več priča njenega strašnega trpljenja. Stopila je v drugo sobo in prinesla kip Male Cvetke. Postavila ga je poleg bolnice na mizico. Bolnica je prisrčno poprosila Malo Cvetko, naj ji izprosi zdravje ali smrt, če je božja volja. Zatem je bolnica zaspala, čeprav poprej že dolgo ni mogla spati. V spanju je imela občutek, da je dobila lahen poljub na čelo in vonj najlepših cvetlic jo je objel. Kmalu potem se je zbudila in bila v trenutku popolnoma zdrava. Takoj je jedla vsa najtežja jedila, ko poprej še prav lahkih ni mogla. Skočila je vesela iz postelje in vzkliknila: Jaz sem zdrava! Več zdravnikov jo je pregledalo, ki so bili navzoči par dni poprej pri preiskovanju. Morali so ugotoviti, da so strašne rane in bule v želodcu popolnoma izginile.

Tako je torej bilo in sedaj se pripravljamo, da postavimo v čast Mali Cvetki in v zahvalo oltar in njeno podobo. Lepo Te pozdravlja Tvoja sestra Barbara.

Vprašanja in odgovori

Peter Maurin. — Posl. P. B.

Vprašanje: Kaj bi vi predlagali kot prvi korak za zboljšanje gospodarskih težav?

Odgovor: Dajte lačnim jesti zavoljo Kristusa!

Oblačite nage zavoljo Kristusa!

Vzemite pod streho tiste, ki nimajo doma, zavoljo Kristusa!

Poučujte nevedne zavoljo Kristusa!

Tako so delali prvi kristjani. Zato so pogani govorili med seboj o kristjanih: Poglejte, kako radi se imajo med seboj!

Vpr.: Torej vi bi hoteli poduhovniti delo za bližnjega. In sicer tako, da bi se duhovnost

pokazala v materialnih rečeh. Kako bi pa to napravili?

Odg.: Moja misel je, da naj tisti ljudje, ki so radovoljno ubogi, stanujejo pod isto streho in jedo pri isti mizi z onimi, ki so neradovoljno ubogi. Tako naj bi dali dober zgled za poduhovljenje medsebojnih odnosov med ljudmi. S takim zgledom bi vplivali na druge, da bi tudi oni začeli posnemati tako življenje.

Vpr.: Toda kako moremo zanesti ta vpliv v svoje vsakdanje delovno življenje?

Odg.: Tisti, ki so radovoljno ubogi, in njihovi pristaši, naj opozarjajo bogatine, da lastnina prinaša s seboj veliko odgovornost. Enako naj opozarjajo delavce na to, da je zmožnost za delo poseben dar božji, ne pa prodajno blago, ki ga oddajaš po največji kupni ceni.

Vpr.: Kaj mislite reči s trditvijo, da lastnina prinaša s seboj veliko odgovornost?

Odg.: Lastnina ni zato tu, da rodi več bogastva, zakaj vse bogastvo pripada Bogu. Zato mora bogastvo služiti v dobro otrokom božjim. Lastnik je božji zaupnik, Bog mu je lastnino zaupal. Bog pa hoče, da je vsak izmed nas varuh svojega brata. Kar bogatini dobrega store za uboge, to je vse, kar nesejo s seboj na drugi svet. Tako pravi tudi Jean Rousseau: Kadar človek umrje, nese s seboj v pesteh samo to, kar je v življenju od sebe dal.

Vpr.: Kako naj se pa to razume o lastnikih industrijskih podjetij?

Odg.: Industrijski podjetniki morajo uporabljati dobiček od svoje industrije tako, kot ga je porabljal Leon Harmel. Bil je industrijski podjetnik, pa je po očetovsko skrbel za potrebe svojih delavcev in se je vedel vse bolj kot aristokrat nego kot plutokrat. Zavedal se je, da noblesa nalaga dolžnosti.

Vpr.: Kakšne dolžnosti ima pa delavec napram občni blaginji?

Odg.: Delavec mora gledati, da izdeluje reči tako, da so dobre za uporabo, ne samo za prodajo. Ponosen mora biti na to, da je njegovo delo dobro narejeno. Ne sme samo na to misliti, kako bi pestil svojega gospodarja. Zavedati se mora, da je delo v tesni zvezi z mislijo. Misel je pa nekaj duhovnega, ne kako prodajno blago.

Vpr.: Kakšna korist bi prišla iz tega, če bi se lastnik in delavec na ta način zavedala vsak svojih dolžnosti?

Odg.: Ako bi se lastnik in delavec zavedala vsak svojih dolžnosti na prej omenjeni način, bi nastala na svetu nova, vzajemno poslujoča človeška družba, ki bi bila pozidana na podlagi krščanske ljubezni. Ta družba bi nadomestila sedanjo pridobitno družbo. Kapital in delo se morata zavzeti, da se ustanovi nova človeška družba. Človeški družbi je treba nove filozofije, tiste filozofije, ki je že stara, tako stara, da se nam zdi nova.

Vpr.: Povejte nam, kaj prav za prav mislite z besedo o "vzajemno poslujoči" človeški družbi?

Odg.: Vzajemno poslujoča človeška družba je tista, v kateri vsak ud prisega, da hoče služiti občni blaginji. Z drugo besedo: v taki družbi ljudje ne nosijo samo grabelj, ampak predvsem vile. To je družba idealistov namesto materialistov.

Vpr.: Ali bi mogli podati kak praktičen način, kako naj bi se taka nova človeška družba začela razvijati?

Odg.: Praktični načini za spočetje take družbe morajo biti prepuščeni iznajdljivosti posameznih ljudi, ki so se že naučili, kaj početi s svobodo in ki znajo rabiti poštena sredstva. To se pravi, taka sredstva, ki se vedno skladajo s končnim namenom in ciljem.

Vpr.: Kje bi pa mogli najti vodilna načela za socialno preuredbo, ki naj bi prinesla tako novo človeško družbo, postavljeno na podlago pravičnosti in ljubezni?

Odg.: Prav lahko jih najdemo v socialnih naukih katoliške cerkve skozi mnoga stoletja. V novejšem času so tista načela nanovo poudarjena v papeških okrožnicah, posebno v tistih, ki sta jih izdala Leon XIII. in Pij XI. Tudi v spisih cerkvenih predstavnikov, sociologov in gospodarstvenikov. Taki so bili kardinal Manning, škof von Ketteler in mnogo drugih.

Vpr.: Vaše misli o občni blaginji so zadele pravo struno v mojem srcu, gotovo bi se tudi drugi poslušalci začeli spraševati, kako bi mogli po svoje pripomoči k ustanovitvi take nove človeške družbe. Kaj pravite, kako?

Odg.: Prvič na ta način, da vsak opravlja dobra dela usmiljenja in sicer na račun svojih osebnih žrtev.

Drugič tako, da bi se zbirali v krožkih in se pogovarjali o teh rečeh ter tako bistrili pojme. Tam bi se naučili, kako je treba druge poučeva-

ti in kako dobre nauke uresničevati v življenju.

Tretjič bi moral vsak delavec biti član delavske organizacije. Delodajalec naj bi bil član organizacije delodajalcev. Ti dve organizaciji naj bi vzajemno sodelovali in bi bili v vesti obvezani, pospeševati kolektivno pogajanje.

Četrtič bi morali katoliški delavci in katoliški delodajalci vsak na svojo organizacijo prepojit s krščanskimi načeli in vodilnimi mislimi.

Petič bi bilo treba ustanavljati farmarske zadruge, da bi na njih dobili delo brezposelni.

Končno bi moral vsak posameznik vzeti nase odgovornost za razumevanje teh ustanov in za udeležbo pri njih. Kjerkoli se nudi priložnost, bi moral vsak delovati med ljudmi v tem smislu. Pri vsem tem je pa pričakovati uspeha le od sodelovanja mislečih in sicer pametno mislečih ljudi.

Vpr.: Toda nekateri ljudje pravijo, da se krščanstvo ni obneslo na svetu. Ako bi krščanstvo imelo kaj uspeha, bi ne moglo priti do tako žalostnih razmer v človeški družbi . . .

Odg.: "Ni res, da se krščanstvo ni obneslo," pravi Chesterton, "zakaj krščanstva svet še ni postavil na preizkušnjo." Krščanstva svet še ni postavil na preizkušnjo, ker ljudje mislijo, da nauk krščanstva ni dosti praktičen. Zato so ljudje poskusili že vse mogoče reči, le krščanstva ne. Vse, kar je človek poskusil, se je slabo izkazalo. In praktični ljudje mislijo, da ni praktično, lotiti se vseh mogočih reči in doživeti polom pri vsaki reči. Zato bodo takoj imenovani praktični ljudje šele takrat postali resnično praktični, kadar se bodo začeli dejansko ravnati po načelih in naukih krščanstva . . .

Križem Kraljestva Križa.

P. Hugo.

LEGIJA Kristusa Kralja. — To je nova organizacija, ki jo je zamislil Most Rev. Francis C. Kelley, nadškof v Oklahoma City—Tulsa. Legionaši se morajo s častno besedo zavezati, da jim bo Kristus vzor življenja, da bodo sami zvesti podaniki Kristusa Kralja in si viteško prizadevali, širiti njegovo kraljestvo. Na te dolžnosti jih opominja posebna molitev, ki jo morajo vsak dan moliti. Organizacija je zamišljena na splošno krščanski, ne samo na katoliški podladi. Sprejema v svoje okrilje tudi krščanske drugoverce. Zaenkrat se bo udeleževala v mejah imenovane nadškofije. A če se bo tam dobro obnesla, kar upamo, se bo razširila po vsej Ameriki. Morda je to prva zarja velikega dne, ko ob krščanska Amerika vabila ostali krščanski svet na kongres Kristusa Kralja, ki bo v svoji veličini prekašal vse dosedanje.

KOMUNISTIČNA šola med nami. — Komunistična šola v New Yorku obstoji že domala 15 let. Ustanovljena je bila 1923. V teh letih se je trajno razvijala. Letošnjo jesen se je vpisalo vanjo 10.000 slušateljev. Njen glavni namen je izvežbati zadostno število učiteljev in voditeljev komunistične mladine, katere starši so v komunistični stranki. Obenem pa vzgojiti dobre agitatorje za širjenje komunizma. Učitelji so v borbi preizkušeni komunisti. Nagrada za najboljšega učenca v razredu je zastonski obisk Sovjetije.

FRANČIŠKOVI sinovi in tisk. — V "Osservatore Romano" beremo, kako se Frančiškovi sinovi udeležujejo pri apostolatu dobrega tiska. Frančiškani izdajajo 379 periodičnih revij in listov. Med temi je 75 tretjeredniških glasil, 62 misijonskih glasnikov, ostali pa različne znanstvene in praktične vsebine. Minoriti izdajajo 42 raznih revij. Najmočnejša v 70.000 izvodih izhaja na Japonskem. Poleg tega izdajajo dva dnevnik. Oni na Poljskem ima 700.000 naklade. Kapucini izdajajo 490 raznih glasil. Med temi je 120

tretjeredniških in 85 misijonskih, ostali pa različne vsebine.

N OČEMO radio — vere! — V radio je vera dobila novo prižnico. Mogočna je ta prižnica. A utegne biti tudi nevarna. To zlasti, če stoji na bizneški podlagi. Razne kompanijske radio postaje gledajo predvsem na to, da imajo kar moč širok krog poslušalcev. Če jih udinjajo verski propagandi, bi najrajši, da bi govorniki razpravljali le o tistem, kar priznavajo vsi, ki še kaj verujejo. O nauku, ki posamezne veroizpovedi loči, naj bi molčali, da bi ne žalili verskega čuta drugovercev. Tako bi radio res lahko ustvaril nekak verski volapik ali esperanto. Proti tej radio-veri odločno svari. katoliški primas Anglije, Msg. Hinsley. Pravi, da bi taka vera za vse in za nobenega, nikomur ne koristila. Pač pa navdušuje angleške katoličane, naj kolikor moč udinjajo oznanjanju celotne katoliške resnice.

V ENDAR ena. — Trde morajo biti razne kronane in nekronane vladarske glave, da ne spoznajo, kaj je vzrok vedno bolj babilonskim razmeram človeške družbe. Brez pravega temelja, brez Boga in vere zanj, gradijo njen blagor, zato gradijo na sipino. Vse se jim sproti ruši. Zdaj se je vendar našla ena, ki je slovesno izjavila, da je blagor držav in človeške družbe mogoč le na temelju vere. In ta je holandska kraljica Viljemina. V svojem kronskem nagovoru je dejala: "Sredi duhovnih zmed sveta, ki tudi našemu narodu ne prizanašajo docela, je vedno bolj očitna zahteva, da mora biti božja postava vrhovno merilo vsaki drugi postavodaji in upravi!" Da bi skoraj tudi drugi vladarji narodov prišli do tega spoznanja in javnega priznanja!

P AR misli ob "gaju rajnih". — Gotovo bo ljubljanski "gaj rajnih" zopet en velik korak naprej glede zadnje ljubavi, izkazane pokojnim. Je pa še eno ali drugo, kar bi si želeli mi, ki smo priča tozadevnih ameriških običajev. Vzemimo lep ameriški katoliški običaj, da znanci in prijatelji naklanjajo dragim umrlim sv. maše. Vsak župni urad, vsak samostan ima na razpolago tiskane žalne karte. Duhovnik, pri katerem kdo naroči sv. mašo za rajnega, mu to karto izpolni: Tam stoji pisa-

no, da ta in ta naklanja pokojnemu eno ali več sv. maš. Te karte ob rakvi so pokojnim gotovo najljubši šopki. V resnici vsega posne-manja vredna navada. Potem pa tisto dostojanstveno spuščanje mrliča v grob potom posebnega aparata. Kako je bilo v domovini mučno gledati, ko so začeli rakev po vrveh spuščati v grob. Tu položijo rakev na dotični avtomatični aparat, položen čez grob. V danem trenutku se rakev začne lepo počasi, kot bi sonce zahajalo, pogrezati v globino. Kaj takega bi si v domovini vsaj mesta lahko omislila. Ameriški pogrebniški celo izkopano zemljo z zelenim pregrinjalom pokrijejo, da žalujoči ne vidijo, kaka odeja čaka njih dragega. Odenejo ga ž njo šele, ko so se pogrebci že razšli. Morda bo kdo dejal: Smrt in njeno razdejanje bi radi s tem kolikor moč zabrisali. A po mojem je rana, ki jo smrt vseka, zadosti globoka, krvaveča in skeleča, je ni treba še posebej poglabljati.

S LABA tolažba. — Kadar javljamo prijateljem in znancem žalostno vest, da nam je smrt iztrgala tega ali onega dragega, nje in sebe radi tolažimo s pristavkom, da je mirno v Gospodu zaspal, da je Bogu vdano preminul, da je bil lepo previden s tolažili sv. vere itd. Da, to je še edin balzam za rane, ki jih smrt seka v srca ostalih. A nemški nazijci so zdaj za take skeleče rane iznašli "hladilnejši flašter". Vedno pogosteje prinaša njih časopisje žalne objave sledeče vsebine: N. N. je umrl z vero v Hitlerja, z vero v "firerja", z vero v bodočnost Nemčije. Pač slaba tolažba!

P O radio do resnice. — Preteklo leto jih je po takozvani "katoliški radio uri" v New Yorku 51 našlo pot do prave vere in Cerkve. Samo v Lebanonu, Pa. so se štirje spreobrnil in peta je na potu. Sporočili so vodstvu, da tam ni 30 milj naokoli nobene katoliške cerkve. Spoznali in vzljubili so katolicizem potom "Katoliške ure". Obžalujejo, da jim ni moč vsako nedeljo k sv. maši, a besedo božjo jim oznanja radio. Le še bolj bi morali katoličani velemissijonarja radio udinjati resnici. Zlasti v Ameriki je mnogo resnice lačnih in žejnih, ki jih samo on doseže. Spričo tega nam je v resnici žal, da radio-govornik takega

slovesa kot je Rev. Ch. Coughlin ne nadaljuje svojih radio-misijonov, s katerimi je začel. Kako hvaležno polje bi bilo to zanj.

Darovi

ZA LIST IN MARIJO POMAGAJ: Po 50c: J. Erchul, G. Nemanich, K. Bajuk, C. Rudman. — Po \$1: M. Kosick, A. Ellenich, M. Gombach.

LUČKE PRI MARIJI POMAGAJ: Po \$1: A. Bavetz, M. Paulin, J. Gruden, M. Otoničar, L. Bandi, A. Keller, M. Anzick, A. Oratch, R. Korn. — Po 50c: A. Sestan, M. Kavac, M. Jakes, L. Radell, M. Šega, M. Skebe, J. Kristofelc, M. Kotze, I. Rezek, J. Roncevidh, A. Russ, M. Benick, M. Novlan.

APOSTOLAT SV. FRANČIŠKA: Po \$10: Peter Jursa, Maria Jursa, Helen Jursa, George Mihelich, Frank Zeleznikar, Jernaj Oblak, John Oblak, Helena Anzich, Anna Hocevar. — Anna Ellenich 50c, Edward Oberstar \$5, Josephine Pazel 50c.

BARAGOVO SEMENIŠČE: M. Pluth \$1, M. Skerl \$1, A. Miller \$2.

SVETE MAŠE: Po eno: Scibior, Gradišar, Keller, Horvath, Steinke, Foust, Galecki, Oratch, Prasnikar, Toleni, Lesar, Kocjančič, Podgornik, Drasler, Dornik, Globokar, Jenko, Rudman, Pluth, Hocevar, Levstik, Pfeifer, Russ, Draz, Rezek. — Po dve: Kogovsek, Bencik, Bizal, Blackard, M. U., Zobec, Kuzma, Bresnik, Vesel, Brencic, Raddell, Sajovec, Slemmer, Zore, Brakovich, Krall. — Po tri: Glazar, Starman. — Po pet: Češnovar, Jackse, Smrdel. — Sestran 6, Dr. sv. Ane 10, Erjavec 30, Burger 30.

KRAMLJANJE NA ZAPEČKU

P. Bernard.

SAN FRANCISCO, CALIF. — Piše Katarina Cesar. — Želim malo povedati, kako so se prodajali letošnji Koledarji. Moram reči, da kar dobro. Naprosila sem zopet Mrs. Kolbenzen, da mi je pomagala. Ona živi bliže Slovencev in je rada prevzela prodajo med njimi. Prav lepo s ji zahvalim za tako izdatno pomoč. Na ta način je nama šlo dobro od rok in zaloga Koledarjev se je kmalu stopila. Ako se bo še kdo oglasil, bom pa pozneje sporočila. Želim veliko božjega blagoslova pri vsem Vašem podjetju. Lep pozdrav!

GHEEN, MINN. — Piše Johana Železnikar. — Pošiljam članarino za Apostolat sv. Frančiška in prosim, da vpišete vanj mojega rajnega moža Franka Železnikarja. Tako bo deležen vseh svetih maš, molitev in žrtev, ki so združene v tem Apostolatu. Naročam tudi novi Koledar, o katerem berem, kako je lep. Težko ga že pričakujem. Bog daj vsem prav srečno novo leto!

HIBBING, MINN. — Piše Marija Oberstar. — Naznanjam, da je bil ubit moje hčere mož, George Mihelik. Tako nepričakovano naglo je moral zapustiti ta svet. Kar nas je njegovih sorodnikov, smo nabrali med seboj nekaj darov za svete maše in tako pošiljam članarino za Apostolat sv. Frančiška ter prosim, da rajnega sprejmete za člana. Mislila sem si, da na ta način storimo zanj največ, kar moremo. Naj

bo deležen večnih sv. maš, ki naj mu pomagajo, če kaj potrebuje. Lep pozdrav!

ST. LOUIS, MO. — Piše Mrs. Zvanut. — V eni zadnjih številkih sem z velikim zanimanjem brala spis iz starega kraja, ki ga je bil poslal Marko Plut. Mislila sem si, kako lepo bi bilo na svetu, če bi bili vsi ljudje taki kot je ta Marko. Zato mu na tem mestu pošiljam prav lep pozdrav od sebe in svoje družine. Iskreno želim, da bi se časi izboljšali in bi dobri mož mogel dvigniti iz hranilnice denar, ki ga je tako težko prislužil. Jaz mislim, kdor je tako dober in trden v veri, kakor si Ti, Marko, takega Bog ne bo zapustil. Tako sem že sama preskusila in vem, kaj govorim. Zdaj pa vsem naročnikom tu in v starem kraju prav srečno in veselo novo leto!

BLACK DIAMOND, WASH. — Piše Mary Prašnikar. — Sprejmite najlepše pozdrave vsi tam v Lemontu. Dolgo se nisem nič oglasila. Morebiti ste mislili, da sem odšla v Rusijo, ko sem tako dolgo molčala. Pa ne, bili so drugi vzroki. Morala sem se namreč veliko učiti, da sem mogla postati državljanica. To niso bile zame mačkine solze, ker še nisem dolgo v tej deželi. Med pripravo za skušnjo sem večkrat v duhu poletela k Mariji Pomagaj v Lemont za pomoč. Bila sem res uslišana in sem dosegla svoj namen. V zahvalo naročam sveto mašo, pa

tudi dva Koledarja mi pošljite. Ostanite z Bogom!

DETROIT, MICH. — Piše Frances Plautz. — Na tem mestu se želim zahvaliti vsem rojakom in rojakinjam, ki so radi segli po letošnjih krasnih Koledarjih in pripomogli, da je moja zaloga kar hitro zginila. S tem pa ni rečeno, da se sedaj ne more več dobiti Ave Maria Koledar za leto 1938. O, prepričana sem, da jih v Lemontu še imajo. Tudi to vem, da jih bodo radi še poslali, ako se kdo oglasi in bi ga rad. Jaz sem drage volje na razpolago vsem in vas vabim, da se priglasite pri meni za nadaljnjo naročbo Koledarjev. Še enkrat lepa hvala in iskren pozdrav!

LORAIN, OHIO. — Piše Mary Pogachar. — Želim napisati nekaj o lepem petju. Pogosto se zamislim daleč nazaj. Ko sem bila še v New Yorku, o, kako krasno petje smo imeli v slovenski cerkvi sv. Cirila! Tisti pevci so bili možaki srednjih let. Imeli so dobrega voditelja. V tistih časih sem že zavoljo petja kar težko čakala nedelje. Večkrat se poudarja, da lepo petje povzdiguje duha k Bogu. To je resnica in mi bo vsak rad pritrnil, kdor je slišal lepo petje v cerkvi. Jaz in več drugih tukaj bi želeli, da bi naši clevelandski zbori, ki jih je več, pogosteje kaj zapeli na slovenskem radio programu. Posebno bi si želeli večkrat moškega kvarteta. Ker mi je tako živo v spominu prekrasno petje newjorških moških pevcev, sem za petje moških zborov še vedno zelo navdušena. Torej lep pozdrav vsem moškim pevcem po celi Ameriki!

TAMPATAM, TAM. — Piše Entak. — Dam vam vedeti, da sem poskusil iti okoli s Koledarji. Ljudje rečejo eden tako, drugi drugače. Jaz pa ne maram imeti veliko posla z ljudmi. Ne bi se rad nikomur zamerjal. Zato pošiljam

Koledarje nazaj. S pozdravom!

LEMONT, ILL. — Piše upravnik. — Med vsemi tistimi, ki smo jim poslali Koledarje v prodajo, je dosedaj samo eden vrnil celo zalogo. Če bi imel drugačen vzrok, bi nič ne rekli. Ima pa tak vzrok, kot se bere v prejšnjem dopisu. To se nam pa zdi vredno, da nekaj rečemo. In nekaj prav kratkega bomo rekli. Samo to, da želimo dobremu možu ob drugi podobni priliki majhno več — korajže. Saj imate gotovo v bližini kakega petelina, izpulite mu krivec in si ga zatakните za klobuk. Potem boste videli, da bodo Koledarji šli iz rok kakor gredo vsepovsod v drugih krajih. In šli bodo — brez zamere.

CLEVELAND, O. — Piše Matevž Leskovec. — Zopet se spuščam v to Kramljanje. Vidim, da se ljudje precej zanimajo za tisto moje pisanje v Koledarju. Prav lepa hvala Mary Blai v Chicagi za posvečeno mi pesem. Je res pesem taka, kakor da je bil tisti pesnik zraven, ko smo pokopavali bratca v Braziliji. Zato še enkrat najlepša hvala. — Sedaj pa nekoliko v odgovor Mr. Ignacu Česniku. Najprej se mu prav lepo že naprej zahvaljujem za obljubljeni obisk v Clevelandu. Samo to prosim, da ne boš kar tako prišel, kakor bi z neba padel. Hočem se namreč dobro pripraviti za Tvoj sprejem. Posebej se pa zahvaljujem za pozdrav v španskem jeziku. Me veseli zvedeti, da si prinesel "fako" s seboj. Jaz sem že kar popolnoma pozabil na to orodje, zdaj si me pa spet spomnil. Škoda, da nisi prinesel tudi "garuše" ali pištole, kakoršne smo tam v Braziliji nosili za pasom. Predlagaš, da bi nekoliko opisal tiste črve ali "Bišo di ber-na". To so dvojne vrste črvi. Ena vrsta se nastani pod nohti, druga pa kje drugje na telesu. Najrajši se prime hrbta. To pa povem, če imate te vrste črve, nikar ne hodi v cerkev ali drugam med zbrane ljudi. Ako te črv tam pograbi, bo-

WE WISH YOU
A VERY HAPPY and PROSPEROUS
NEW YEAR!

Trikryl's Dept. Store

2110-14 Cermak Rd., -- Chicago, Ill.

We Also Extend To You Our Hearty and
Sincere Thanks For Your Patronage.

See Emil A. Basener

2116 W. Cermak Rd.

Canal 2138

CHICAGO, ILL.

for

REAL ESTATE — FIRE INSURANCE

FRANK P. KOSMACH, Mgr.

do mislili, da se ti je zmešalo. Tako se ti godi, kot bi ti kdo porinil šivanko v hrbet. Ni ga junaka, ki ne bi poskočil tisti trenutek, ko te ta zver ugrizne. In tudi ni druge pomoči zoper golazen, ko da dobiš močnega človeka, da ti pošast ven iztisne. Dobiti je pa treba ven celega. Ako se ti utrga, je nevarno, da se rana presadi. To pa pomeni zate dva ali tri mesece neprosto-voljnega počitka. Glede onih črvov pod nohti stvar ni tako resna. Samo malo te poščegeta, kadar te ravno zgrabi, druge nevrnosti ni. Vendar je treba precej pogledati, kaj ti vrta pod nohtom. S šivanko ali s šilom je treba pošast potegniti ven, pa je vse dobro. Ako pa ni šivanke ali šila pri roki, je pa dobra tudi taka "faka", kot jo ima Nace na Willardu. Nekaterikrat se zgodi, da mora človek kar na potovanju sestiti na tla, vzeti v roko fako in hajdi na operacijo! Zdaj pa še nekoliko posebej o tisti "faki". V Braziliji ima to orodje pri sebi vsak človek, naj bo majhen ali velik. Porabno je prav za vse. Ako greš v džunglo, si lahko z njim delaš pot. Lahko si narežeš z njim tobaka za cigareto ali se pa braniš pred sovražnikom. Ako si se kam napoltil in zapazil, da je faka ostala doma, je najbolje, da se precej vrneš ponjo. Brez nje okoli pasu nisi varen niti dvajset korakov od doma. Vedno se ti lahko kaj pripeti, pri čemer ti bo faka izvrstno služila. — No, zdaj pa še enkrat povabim Naceta v Cleveland, da bova zapelata tisto:

To andado pron kanijo
ramo verdi mi šamo.
Kala boka ramo verde
nosu tempo že kabo.

NEW YORK, N. Y. — Piše Veronika Ruppe. — Sporočam, da ste napravili veliko pomo-to v Koledar za leto 1938. Tam stoji na strani 212 članek z naslovom "Spomini na hude čase". Podpis pa je: Veronika Ruppe. V resnici ga je pa pisala Mrs. Antonija Rupnik iz Ridgewooda, L. I. Prosim, da bi na kak način to popravili. (Uredniku je prav žal, da se je ta pomota naredila. Morebiti je v naglici preveč površno bral, morda pisava ni bila prav jasna. Naj bo eno ali drugo, ta dopis naj skuša pomoto popraviti, prizadeti dve naj pa lepo oprostita. Ur.)

RIDGEWOOD, N. Y. — Piše Antonija Rupnik. — Meni se smilijo ljudje, ki niso verni. Sprašujem se, kje bodo tolažbo iskali, kadar jim smrt kakega dragega iztrga in ga odnesejo iz hiše. Potem pa mislijo, da ga ne bodo nikoli več videli. Taka misel mora biti strašna, če so

rajnega res radi imeli. Ne morem si misliti, kako bi bilo meni pri srcu, če bi mislila, da ne bom nikoli več videla moje zlate mamice in dragega ateka. O, kako srečna bo ura, ko se bom zopet sešla z obema! Nemogoče je, da bi bili za vselej ločeni mi, ki smo se tako iskreno ljubilili. Nikdar ne bom pozabila, kako sta siromaka jokala takrat, ko sem se odpravljala v Ameriko. Res, bila sem jima vedno v veliko pomoč in tolažbo. Ko sem zvečer končala svoje delo, sem se pogosto vsedla na spodnji kraj hiše, raztegnila bratovo harmoniko in zraven veselo zapela. Očetu je tako ugajalo moje petje, da so jih kar minile bolečine, čeprav so bili velik siromak in so imeli 40 let ranjene noge. Vse noči so premolili in neprestano darovali bolečine Bogu zase in za nas otroke. Večkrat si mislim, da smo premalo ljubili svoje starše, ki so nas s tako ljubeznijo in požrtvovalnostjo negovali. In kako bi bilo mogoče, da bi človek s tako veliko dušo odšel ob smrti od nas za vedno. Tisti nauk mora biti velikanska zmota. Moram priznati, da sem ljubila svoje starše iz vsega srca, vendar se mi zdi, da še mnogo mnogo premalo. Enako kot na očeta tudi na mater z nežno ljubeznijo mislim. Pogosto grem pogledat v kovčeg, kjer hranim nanjo poseben spomin. Morda mislite, da je Bog ve kaj. Pa vam povem, da je samo ruta za na glavo, ki je nekdanj veljala 16 kraj-cerjev. In vendar mi je ta spomin dražji ko ne vem kaj. V spomin mi prihaja tudi moja pot v stari kraj pred 15 leti. Takrat sem bila na grobovih obeh, očeta in matere. Še vedno imam v srcu iskreno željo, da bi mogla kdaj počivati z njima v istem grobu. Zdi se mi, da bom srečna, če se mi ta želja izpolni. Bog daj!

LEMONT, ILL. — Iz offica. — Naprošeni smo, da priporočimo v molitev dve rajni naročnici iz Jolieta, Mrs. Mary Šetina in Mrs. Johano Želko. Dalje smo bili obveščeni, da je umrl soprog naši dobrotnici Mrs. Klari Blaess istotam. Naj Bog da rajnim vse dobro, preostalim pa naše odkrito sožalje. — Pri sv. Juriju v So. Chicagi sta se preselili k Bogu Mrs. Terezija Hvala in Mrs. Margaret Stanko. Obe dobro pripravljene za odhod. Bog jima bodi za vsa dobra dela obilen plačnik. — V Barbertonu je umrl naš do-smrtni naročnik Mr. Podpečnik. — V Seattle, Wash., Mrs. Petrich, zvesta naročnica. — V La Sallu, Ill., je umrl soprog naše naročnice Mary Furar. — Še več drugih je pred kratkim odšlo po plačilo. Duše teh in vseh drugih rajnih naj po božjem usmiljenju počivajo v miru!